

ВІСНИК

WISNICKI

THE HERALD

СУСПІЛЬНО ~ ПОЛІТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

РІК XXXII, Ч. 7-8
YEAR XXXII, No. 7-8

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1979
JULY-AUGUST — 1979

ЦІНА 0.90 ЦЕНТІВ
PRICE \$0.90

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т

Зустріч-Здиг українців Америки і Канади	1
ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО — Поклін Героям ОУН-УПА	2
Л. РИХТИЦЬКИЙ — Три рішення Великого Полковника	3
Новий червоний „Афрікан Кор“	5
Д-Р СТЕПАН ГАЛАМАЙ — Концепція АБН — вірний шлях визволення	
Поневолених Націй	6
ІГНАТ БІЛИНСЬКИЙ — Привіт XVII З'їзді Т-ва Кол. Вояків УПА	9
XII Конференція ВАКЛ у Парагваї	10

СТОРІНКА ОЖ ОЧСУ

МИРОСЛАВА Л. КРУК — До 70-х роковин д-ра Миколи Климишина	11
Померла бл. п. Ольга з Федаків КОНОВАЛЕЦЬ	12
БОГДАН ЛІВЧАК — „В Інтернаціоналі здобудеш людських прав“	13
Відзначення 50-ліття ОУН у Йонкерсі і в Картереті	17

З ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ ООЧСУ

15-ті Річні Збори 35-го Відділу в Асторії, Н. Й., Річні Збори 9-го Відділу в Картереті, Н. Дж.	18
--	----

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

Академія Наук УССР виконує кагебівську роботу	20
Цінне аналітичне видання ООЧСУ — Д-р М. Кушнір „СССР у вирі перемін“ (Рецензія)	21
СТЕПАН ПІДКОВА — „Голос Америки“ (Гумореска)	22
ЛЕОНІД ПОЛТАВА — Епіграми	24

Річна передплата 10 дол.

„НАС ВИГНАЛИ З РІДНОЇ ЗЕМЛІ, МИ СТАЛИ ДІЯСПОРОЮ. І ДЛЯ НАС, ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ЗБЕРЕГТИ СВОЇХ ДІТЕЙ, ЩОБ ЗБЕРЕГТИ МОЛОДЕ УКРАЇНСЬКЕ ПОКОЛІННЯ, ТРЕБА БУЛО ТУТ СТВОРИТИ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ — ШМАТОЧОК ЖИВОЇ УКРАЇНИ. ТРЕБА БУЛО СТВОРИТИ ЦЕ УКРАЇНСЬКЕ СОНЦЕ, УКРАЇНСЬКУ РІЧКУ, УКРАЇНСЬКЕ ОЗЕРО. СТВОРИТИ ВСЕ ЦЕ В АШИМ И РУКАМИ“.

Із промови Валентина Мороза 8 липня 1979 року
на Оселі СУМ в Елленвіл — на Святі 50-ліття ОУН

ВІСНИК

ЗУСТРІЧ-ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Як і завжди, велелюдно, радісно, творчо-будуюче пройшла цього року в липні вже 30-та з черги Зустріч-Здвиг українських патріотів і патріоток, яких закинула доля далеко від України, за океан, на землі, текучі молоком і медом — до ЗСА і Канади. Зустріч відбувалась на Оселі СУМ в Еленвілі, у 50-річчя створення ОУН і 20-річчя смерти Провідника ОУН Степана Бандери, під гаслами: „Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї“ та „Смерть імперії — воля Україні“.

Як сказав у одній із промов нескорений Валентин Мороз, можна переходити випробування пеклом і випробування раєм. Він, який перейшов випробування своїх національних ідей і вірності Україні московсько-більшевицьким пеклом, був дорогим гостем цієї Зустрічі, разом із дружиною Раїсою і сином Валентином. Понад десятиріччя члени Організації Українського Визвольного Фронту провадили послідовні змагання за визволення Валентина Мороза з того пекла. Багато років тому перед будинком ОН голодували багато подруг у Нью Йорку, а такі голодові демонстрації відбувались і в інших містах Америки й Канади. Сотні й тисячі листів та петицій були розіслані до законодавців цих країн волі — в обороні В. Мороза, С. Караванського, Л. Лук'яненка, Ю. Шухевича, Калинців та інших Нескорених. І ось, загальний, світовий тиск на Москву таки оплатився: Валентин Мороз із родиною на волі!

Політичний панель, що відбувся першого дня здвигу, в суботу, 7-го липня, і модератором якого був голова ГУ ОЧСУ ред. Ігнат Білинський, засвідчив дальнє зростання теоретичної націоналістичної думки та розвиток практичних програм і завдань. У панелі брали участь представник ГУ Ліги Визволення України з Канади, мігру Олег Романишин, д-р Микола Климишин, мігру Уляна Целевич — голова Об'єднання Жінок ОЧСУ, молодий студентський діяч мігру Роман Зварич. Панель був присвячений проблематиці Річниць — 50-ліття створення Організації Україн-

ських Націоналістів, 20-ліття смерти Провідника ОУН Степана Бандери і Пам'яті Героїнь Кінгіру — 500 Героїнь.

Архиерейська Служба Божа, що її служив Преосв. Владика Василь Лостен у неділю рано, при співслуженні Ігумеча о. д-ра Володимира Гавліча, ЧСВВ, який виголосив патріотичну проповідь, привіт Здигові від Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, багатотисячні маси народу на гарній сумівській Оселі, маніфестація, покладення вінків біля Пам'ятника Героям (проекту видатного мистця-скульптора Михайла Черешиновського), промови дорогої Гостя Валентина Мороза, який малим хлопцем запам'ятив у 1941 році синьо-жовтий і червоно-чорний прапори в рідному селі Холонові на Волині, і представника Головної Управи Ліги Визволення України, Володимира Окіпнюка, який теж відчитав слово Голови Президії Світового Українського Визвольного Фронту д-ра Романа Малащука, привіти від Преосв. Владики Василя Лостена, від УККА — д-р Михайло Снігурович, від Організації Українського Визвольного Фронту у ЗСА — ред. Володимир Мазур, та від Української Національної Ради — голова ред. Володимир Біляїв; близкучі виступи чоловічого хору „Прометей“ з Філадельфії, під диригуванням проф. Михайла Длябоги, та дутої оркестри „Батурин“ із Канади, під диригуванням майстра своєї справи мігру Василя Кардаша, дефіляда сумівської молоді, — все це залишило незабутні спогади в учасників Зустрічі-Здигу, а також серед сумівської молоді.

Українці Америки і Канади гідно вшанували величні Річниці і вклонилися пам'яті Героїв і на цім XXX Здигу присягли й надалі продовжувати боротьбу

ЗА БОГА І УКРАЇНУ!

УКРАЇНА БОРЄТЬСЯ
— ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ
НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?

У П'ЯТДЕСЯТИРІЧЧЯ ОУН

Поклін героям ОУН-УПА

(Слово Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька)

Півстоліття це величавий шлях, який ми пройшли серед поважних труднощів, утисків і терпінь, клаудучи на полі слави жертви найкращих з-поміж нас. Ми мали безприкладні в нашій історії успіхи, але не бракувало й невдач. Боже Провидіння покликало нашу Організацію найперше: перевиховати наш народ в дусі героїки життя, в дусі погорди до всього проминального, а у плеканні культу вічного і ставлення добра спільноти понад добро одиниці, духу над матерією, жити небезпечно перед жити вигідно!

Найкращі з-поміж нас погорджували смертью. „Я знаю, що мене чекає й смерти не боюся. Мені тільки жалко, що я вже не зможу боротися за Україну“ — заповіт одного з найбільших з-поміж нас — шевського чаляндника — символу героїчного життя: лицаря типу княжих дружинників і запорізьких одчайдухів. Це вже перевихована нашою Організацією нація промовляла його устами. А ми завжди пам'ятаймо, що етична, моральна вартість служіння і відання життя за Батьківщину — має однакову вартість перед нацією, людством і перед Богом, чи це буде рядовий член чи найвищий провідник. Чупринка чи Данилишин! А втім, мені здається, що герой це особливі люди, й, можливо, ми робимо їм кривду, коли говоримо не раз їм за їхнього життя про самопожертву, самопосвяту, самозаперечення. Бо, знайте, герой живуть серед нас, але їх пізнаємо щойно після їхньої смерті. Я не думаю, що герой заперечують себе, самозаперечують себе, чи жертвують себе проти власного „я“. Мені відається, що вони віднаходять себе, самовиявляють свою внутрішню етичну якість і вартість, коли віддають своє життя за Вітчизну. Коли геройні-жінки 25 років тому з піснею про Україну на устах ішли під гусениці танків московських варварів, вони (як перші християни з піснями слави для Христа, з ясним поглядом вмиралі в пащах роз'ющених тигрів), мабуть сповняли може не чашу горя, але чашу сповненого обов'язку й найвищого духового, етичного спокою — виконання на цьому світі первообов'язку свого супроти України. Горіння ідеалом спільноти-Вітчизни виповняє увесь зміст їх життя й тому у них немає ніякого

самозаперечення, а є якраз самовиявлення властивої істоти — суті героїчної людини.

Такий ідеал висувала наша ОУН, небуденний, по-засновий, неповторний, але пориваючий народ, який любить героїв і тяжить до них. Без такої життєвої суверої, трагічної для пересічної людини настанови не було б великого в Україні, не було б великих дороговказів в житті нації, що живе вічно. А щоб жити вічно, треба мати духом безсмертних героїв на цьому світі, бо без герой немає нації.

Найперше була героїчна мораль, а водночас сенс життя людини, якої немає без нації, ідея-мета, що в „за друзів своя“ не існувала б без героїчної моралі, а в її підґрунті виявляється віра в абсолютну правду України, яка дає силу фізичну перемогти неміч і вможливити повний тріумф духа. А щойно на таких засновках приходить правильна концепція боротьби за визволення. Без цих засновків уярмлений народ не мав би сили видвигнути концепції власних сил, чотири — чи двофронтової війни проти найбільших воєнних потуг світу, не міг би проти надії сподіватися! Лише на таких етичних засновках можлива геніяльна імпровізація! Лише на таких етичних засновках можлива геніяльна імпровізація нації — УПА і було можливо стати проти нацистської Німеччини й большевицької Росії.

І тільки з такої позиції може Юрій Шухевич бути вірним ідеям свого Великого Батька й йому самому! Я скажу напевно парадоксальну думку, коли заявлю, що мабуть альтруїзм — „за друзів своя“ героя є його „егоїзм“, самовдоволенням, радістю сповненого обов'язку, чистим сумлінням! Це чисте сумління героя не тотожне з чистим сумлінням грішника після словіді, але це тривалий стан, як наслідок вищого розуміння життя — самосповнення в ідеалі України ціною власного життя, згоріння в боротьбі чи безпощадній для свого фізичного існування — понад його фізичні спроможності, активності, дій.

Такий тип Людини, Героя принесла ОУН в Україну.

Л. Рихтицький

ТРИ РІШЕННЯ ВЕЛИКОГО ПОЛКОВНИКА

Найцікавішу студію кожного політичного руху, а зокрема руху визвольного становить процес його витворення, нарощання його сили і значення і нарешті поширення його ідей на великі групи людей, чи й цілі народи. І в цьому процесі окрему студію становить виникнення людини-провідника, людини, яка, сама зростаючи з розвитком ідей і руху, стає нарешті визнаним усіма символом даної епохи.

Я вже не один раз відмічав: немає світоглядового націоналіста без етично-морального.

Політична армія нації — Південні Групи ОУН, понад п'ять тисяч бійців, з яких більшість наклада головами, без глибінної етично-моральної наснаги їх політична мета була б недосягна. Так, як і неповторна в історії України епоха ОУН-УПА не була б можлива без цих духовно-етичних геройческих первів.

Не тільки з політичної рації, але й з етично-духової — в бою проти кривди (це слово неперекладне на жадну германську мову) виріс з почину ОУН Антибільшевицький Бльок Народів, гуманізм — це універсальна ідея українського визвольного націоналізму.

ОУН це сумління нації. Це дороговказ великих ідей. У „Зверненні Проводу ОУН“ ви мали змогу не тільки задуми, але й великі почини ОУН впродовж 50-річчя усвідомити.

Мені не доводиться повторювати того, але уважаю потрібним вказати на ту внутрішню силу, на той чинник, який ту внутрішню силу нашого кадру творив і мусить творити, без якої не було б ніяких успішних тривалих політичних чинів!

І передусім я хочу вказати на цей чинник — етично-духовий — нашему молодому кадрові, бо він живе серед ідейно-духової й морально-етичної розтічі в оточуючому його чужинецькому світі.

Без великих духовно-етичних якостей і варгостей немає великих чинів.

Без ідеологічної революції немає політичної!

У п'ятдесятіріччя ОУН актив ОУН мусить пам'ятати, щоб покладений на нього нашим народом і добровільно ним перебраний обов'язок виконати до кінця, щоб залишилися й надалі **сумлінням нації** української, а через неї сумлінням світу!

В такому аспекті в українській політичній свідомості стоїть постати полковника Євгена Коновалця, провідника Української Військової Організації і провідника Організації Українських Націоналістів до його трагічної для українського народу смерті 23 травня 1938 року, в Роттердамі, в Голландії, з руки насланого російського агента.

З бурхливих років Української Національної Революції відомі стали нам численні постаті політичних діячів, з яких на чоло нашої історії вибилися Симон Петлюра, Михайло Грушевський і Микола Міхновський, як теж легіон інших в різному ступні свого значення для історії цього часу. Але особливе становище між ними займає полковник Євген Коновалець. Всі, хто з ним колинебудь в житті зустрічався, згадують його як людину скромну, ввічливу, з почуттям гумору, непересічно інтелігентну, але при тому й незвичайно бистру, здібну, з якимось нерозгаданим внутрішнім світом, що скоріше чи пізніше, але завжди викликає пошану й респект, помимо всієї безпосередності і ввічливості полковника. Це був тип провідника, який у своїй юності може й сам цього не усвідомлював. Але це збагнуло його оточення.

Полковник Євген Коновалець мав усього двадцять сім років, коли на його долю впало перше історичне рішення, яке й до сьогодні критикують деякі кола нашого суспільства, зокрема гетьманці-монархісти. Останні місяці Гетьманату Павла Скоропадського викликали великі сумніви в тодішньої української політичної еліти, і хоч вона частково й спричинилася до негативів Гетьманату — відмовою співпраці з гетьманом, вона не завагалася виступити проти Гетьманату силою, для рятування української національної рації. Основою того виступу була, крім постави Головного Отамана Симона Петлюри, поставка Корпусу Січових Стрільців, командантом якого був полковник Євген Коновалець. Залишаючи історичні міркування на боці, в тодішньому аспекті української справи такий виступ був необхідним і вирішальну ролю в ньому відіграв полковник Коновалець. Це перше рішення в його житті показало його, як повноцінного провідника, свідомого своїх цілів, здібного повести за собою людей до виконання задуманої і схваленої акції у повній вірі, що це було

в той час потрібне для добра України. Десь в тому часі почався в ньому процес народження провідника, процес, видимий вже його оточенню, але процес, який мусів мати свої корені в його особовості з зарання його молодості, з часу, коли творився його характер, коли закріплювалася його національна і політична свідомість, коли його власні думки привели його у вир боротьби за волю його народу і його батьківщини.

Цього процесу Євген Коновалець ніколи не зрадив і ми переконані, що якби не його передчасна смерть, він відіграв би в історії української визвольної боротьби далеко більшу роль в пізніших обставинах і етапах нашого минулого і сучасного.

Другим великим рішенням полк. Євгена Коновалця було не скласти зброї після програної війни за волю України, а навпаки — створити умови для цілком нової в українській духовості типу боротьби, боротьби підпільної, розрахованої на безпосередню участь здібних до того людей і на всецілу підтримку всього українського народу так в матеріальному, як і зокрема у моральному й політичному розумінні. З цих думок виринула ідея створення **Української Військової Організації, УВО**, яка з першого часу свого існування показала ворогам України, що боротьба українського народу не закінчилася в днем окупації України ворожими військами. Навпаки, нарощання цієї боротьби, самопосвята борців українського підпілля показала ворогам, що дійсна боротьба в повному того слова розумінні щойно починається. Україна стала першою територією в Європі, на якій прогомоніли револьверові постріли в запереченні Версальського договору, що так арбіттарно потрактував українські змагання за волю і так само-любно розпорядився Українськими Землями на користь ворогів України. Америка забезпечила існування Польщі тринадцятою точкою президента Вільсона, але для України такої точки... не вистачило...

Цю точку поклав у свідомості західних політиків щойно полковник Євген Коновалець. В Лізі Націй залунали питання і протести світових дипломатів про відносини в Україні, про поведінку ворожих окупантів із силами на українській території. Світова преса принесла статті і репортажі про Україну і боротьбу українського народу, а вже із атентатом на Симона Петлюру в Парижі 1926 року світом пройшла ціла злива писань про Україну. Українське підпілля змінило й духову настанову українського народу. Насаджений в Україні силою російських баг-

нетів большевізм показав українському народові дійсне обличчя соціалізму на практиці, до того сполученого із російським імперіалізмом. В Західній Україні наступило небувале відродження української політичної думки; український народ міг гордо підняти голову, показавши ворогам, що з Україною жартів немає. І в цій атмосфері розвиток українського національного духа досяг вершин, коли українська боротьба покликала до життя ще один рішальний чинник, а саме виразну, безкомпромісову політичну платформу, на якій український народ міг будувати своє політичне майбутнє.

Полковник Євген Коновалець і в цьому процесі відіграв вирішну роль. Він чи не перший усвідомив, що збройна боротьба потребує ідейного оформлення не доривочного, але сталого характеру, потребує політичної філософії, як необхідного фундаменту до побудови національного храму свободи. З цих міркувань виринула думка створити **Організацію Українських Націоналістів** і надати їй символ заступництва дійсних інтересів українського народу в найширшому того слова розумінні, у всіх ділянках національного і політичного життя України. З цих міркувань, опертих на боротьбі гетьмана Івана Мазепи, на думках поета-революціонера Тараса Шевченка, на праці Миколи Міхновського „Самостійна Україна“ (1900 р.) — виросла ідеологія Українського Націоналізму. Вона в першу чергу являє собою сукупність потреб українського народу у всіх площинах його життя, а дальше стала успішним запереченням чужих українській духовості впливів соціалізму та інших лівих течій, побудованих не на любові, а на найнижчих інстинктах людської істоти, зокрема на зависті й ненависті.

Це було третє велике рішення полковника Євгена Коновалця, і цим рішенням він поклав основи під дальший розвиток української нації не тільки на етапі боротьби за волю, але й у світле майбутнє побудови і впорядкування українського державного життя. Український націоналізм, спертний на величні підстави християнської філософії, здобув душі українського народу і тепер, коли стоймо перед великою розв'язкою на Сході Європи, як щойно починаємо розуміти і оцінювати факт посідання ідеології, якої нам ще так бракувало у час Визвольних Змагань, коли на довгі роки неволі вирішувалася наша доля.

Смерть Великого Полковника додала ще тільки бліску і мученичого ореолу його особі і його діяльності. Мало було таких постатей в інших народів,

НОВИЙ ЧЕРВОНИЙ „АФРІКЕН КОР“

Під час Другої світової війни набрав був розголосу Африканський Корпус під командуванням маршала Роммеля — „Афрікен Кор“. Після перших перемог та військова формація була врешті-решт зліквідована англійцями.

Хто зліквідує новий німецький — східно-німецький, комуністичний „Афрікен Кор“, який стаціонує тепер головно у Анголі і яким керує генерал Гофман у Африці?

Як інформував щоденник „Фігаро“ у Парижі, до новочасного „Африканського Корпусу“ комунізму імперіялізму на Африканському континенті належать такі збройні сили: 23,000 кубинського війська, 1,000 вояків зі Східної Німеччини, 600sovетських старшин та понад 300 офіцерів КГБ. Ці сили є новочасним червоно-імперіялістичним „експедиційним корпусом“ білих расистів-комуністів у Африці, тільки в самій Анголі, окупованій ними. Усіх кубинських вояків у Африці нароховують вже понад 40,000 осіб. Частина з них стаціонує в Етіопії (Абісинії), де є також багато агентів Сх. Німеччини: вони вже організували, за советським зразком, етіопську комуністичну партію і контролюють поліцію. Московські так зв. дорадники вишколюють і скеровують етіопців для боротьби з Ерітреєю, яка не бажає комуністичної недолі. Советчики й кубинці допомагають у боротьбі проти ерітреїських вільноподібних повстанців.

Паризький „Фігаро“ повідомив, що французькі

але треба сказати, що інші народи далеко скоріше від нашого зуміли оцінити своїх великих людей, навіть коли вони не дорівнювали величі українських борців за волю України. Українська духовість потребувала часу, щоб оцінити і зрозуміти інтенції своїх провідників, але зробила це вона це вчас, перед новим вибухом нагромадженого пороху в мурах останньої імперії нашого світу. Щойно тепер ми усвідомлюємо, як низько треба схилити голову перед людиною, що переросла своє покоління на цілу історичну добу і вписала в нашу історію сторінки, без яких не можна б тепер уявити нашого минулого — і нашого майбутнього.

Нашим обов'язком є виконати Його заповіт.

парашутисти, під час їх близкавичної висадки і короткої успішної війни проти комуністів у Заїрі, в провінції Шаба, знайшли докладний советський план „дестабілізації Африки“ (заколотів і загарбання комуністами влади). Той план під невинною назвою „Операція голуба“ був опрацьований в Алжирі, у березні 1978 р., в місцевості Уаргія. Його автори — советські, східно-німецькі та кубанські „дорадники“, які на алжирській території відбули таєму нараду. Французька розвідка підтвердила правдивість того загарбницького комуністичного плану.

Але як не все йшло „гладенько“ фашистівському маршалові Роммелеві з його „корпусом“ у Африці, так не все йде гладко і східнонімецькому генералові-комуністові Гофманові.

Як свідчать недавні відвідувачі Анголи, серед військових і поліційних ангольських частин наростиє видиме невдоволення з їх підкоренню советським генералам та їх ступайкові Гофманові. Армія Анголи не бажає залежності від будь-кого, в тому і від СССР, Східного Берліну або Гавани — московської марінетки на чолі з Кастром. Своєю чергою, Кремль не задоволений тим, що кубинці ніяк не можуть докінця зліквідувати повстанців у Анголі, які — патріоти — боряться проти окупації їх країни червоними вбивцями. Москва вже наказала кубинцям поступитись місцем „дорадників“ перед східніми німцями. Їх дедалі, то більше в Африці й вони дедалі, то більше там нахабніють, виконуючи „укази“ Москви.

Один із міністрів порожевілої Анголи, Іко Каррейра, закликав своїх старшин і солдат до „залізної дисципліни“ і повного послуху „тренувальникам“, себто советчикам і кубинцям. Це ж саме він скаже і про німців-комуністів, які повоюють перебирають „пальму першості“ у деяких країнах Африки — першості в неоколоніялізмі.

Є, однак, підстави сподіватись, що врешті-решт „червоний африканський корпус“ зазнає тієї самої долі, що й гітлерівський під час Другої світової війни. (Л. П., за „Крузейд Ньюз“ ч. 4, 1979).

„УКРАЇНСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ ПОТРЕБУЄ ЛЮДЕЙ НОВОЇ ЯКОСТИ — АРИСТОКАРІВ ДУХУ“.

ВАЛЕНТИН МОРОЗ

ДО 35-ЛІТТЯ АБН

Д-р Степан Галамай

КОНЦЕПЦІЯ АБН — ВІРНИЙ ШЛЯХ ВІЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

У цьому році, коли відзначаємо 35-ліття виникнення АБН, звідусіль, із подій у світі, а також з вісток із Рідних Земель маємо незаперечні дані, що дають солідну підставу для висновку про згущування міжнародної ситуації, немов перед бурею, вагітною блискавками й громовицею.

Чи „гаряча війна“ виникне скоріше чи пізніше — ми не розгубимось, не будемо заскочені, матимемо загальний план дії. Ми маємо концепцію АБН, що є доровказом для визволення поневолених націй. Це концепція повної незалежності для кожної нації в системі вільних народів у всьому світі. Ця концепція закріпилась не тільки в області української політичної думки, але й серед широкого протокомуністичного суспільства в країнах поза советсько-російською орбітою. І цей факт слід вважати великим досягненням української зовнішньої політики.

Значення і вага досягнення стануть тим зрозумілішими, коли пригадаємо, що в минулих десятиліттях звабливі, але водночас небезпечні тенденції підсувались українській зовнішній політиці, так би мовити, підводні торпеди підкладались під корабель АБН. І то збоку російських еміграційних кіл, а також від так зв. американських приватних груп. Підсувані ними підступні тактичні пляни можна охопити в дві групи: а) непередрішенство й б) єдинонеділімство, а в найменш скомплікованій інтерпретації це означало: не підносіть ви, українці, питання про самостійність України, щоб не дражнити росіян, бо ж доцільно буде найперше повалити комунізм в Советському Союзі, а потім вже плебісцити вирішать долю українців і інших народів, що опинились в СССР.

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,

New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10003.

І декому видавалась така „реалістична“ та приманлива, майже ідилічна, програма гідною схвалення, а то й підтримки.

Сьогодні ясно, що ці небезпечні, хитро-мудрі концепції безповоротно поховані, а їхня близкучка, полірована поверхня розлетілась на дрібні кусні, хоча не треба забувати, що поборювати і перебороти ці підступні малоросійські, непередрішенські й єдинонеділімські тенденції не було легко.

Тільки завдяки принциповій діяльності Голови Ярослава Стецька і його Дружини вдалось українській зовнішній політиці перебороти на міжнародних форумах єдинонеділімство й непередрішенство. Це таке важливе питання в розвитку нашого політичного думання й політичної практики передовсім на зовнішніх форумах, що воно заслуговувало б на солідніше обміркування й аналізу, ніж на це дозволяє журнальна стаття. Тому тільки коротко запитаймо: чи можемо собі уявити, як почувались бо Валентин Мороз, Сверстюк, Юрко Шухевич чи Караванський, якщо б ми тут, у вільному світі, виступали під омофором непередрішенства та єдинонеділімства?

Як пригадаємо, то самвидавний „Український Вісник“ виступив проти спілкування з російським демократичним рухом. Якже ж тут, на еміграції, антикомуністичну боротьбу мали б ми вести під російським проводом?..

На теренах СССР, а зокрема в Україні, насильно вводиться імперську конституцію, русифікацію в партійних, адміністративних та громадських інституціях, русифікацію університетів, інститутів, десятирічок, а останньо навіть народних шкіл та дошкілля; русифікацію шляхом забезпечування кращих „тепліших“ посад для тих, які закінчили російські (а не українські) школи та інститути; насильування російської мови в культурному, мистецькому, літературному житті, при одночасному принижуванні української мови... Все це смертельно небезпечно для дальнього розвитку українських державницьких змагань. Це кожному патріотові, а тим більше українському націоналістові повинно бути самозрозуміле. І ось при такому стані плянового наступу, русифікації, вбив-

ства самобутньої творчості там, на Землях, і при поєднанні з напередрішенством та єдинонеділімством тут (поза залізною занавісою) — можемо без перебільшення твердити, що це саме був би нагробний камінь на могилі української визвольної боротьби.

Слід тут бодай коротко підкреслити, як досягнення, той політичний факт, що за нього треба було зводити довгі бої на міжнародному відтинку, щоби від 1956 року з форуму АПАКЛ а потім ВАКЛ усунути русофільські впливи. Інакше кажучи, може не дуже помітно для українського загалу, Президент АБН так довго не давав згоди на вступлення до Антикомуністичної Світової Ліги (ВАКЛ) організації поневолених народів, тобто АБН, доки в конституції чи пак чартері цієї Світової організації не внесено точки про розподіл Російської імперії (1969-70 рр.) на національні держави.

Треба не забувати, що азійські народи (а навіть часто народи Латинської Америки), чи в пляні політики Стейт-Департаменту, чи тому, що їм, так скажати б, під боком велетенською загрозою, мов по тужна скеля, стирчав червоний, комуністичний Китай, — то ті народи, основники ВАКЛ, ладні були сприйняті в усіх енунціях, резолюціях з конгресів та у так зв. „файнал комюніке“ наголошування боротьби проти інтернаціонального, згл. китайського комунізму; для них видавались наші наполягання на п'яtnуванні російського імперіалізму якоюсь далекою справою. Коротко, треба було послідовної політичної принциповості та політичної мудрости, щоби по-державницьки, гідно відстоювати самостійність України, яка тоді буде дійсною, коли буде розвалена остання в світі імперія. Делегація АБН, а згодом Делегація України, а ще пізніше — Болгарії, Хорватії, Румунії, Білорусі, постійно вносили й спричинялися відповідною аргументацією до схвалення резолюцій не тільки проти комунізму, але й проти російського імперіалізму. І хоч не всі українці це усвідомлюють, але в 35-річницю заснування АБН маємо підстави ствердити, що цей протиросійський бій України та народів, об'єднаних в АБН, є і залишиться тривалим досягненням української зовнішньої політики.

Зразу ж треба ствердити, що тих досягнень має АБН більше. Вже згадувано про відсунення від впливів на міжнародному форумі НТС, про зміщення в чартері точки про розподіл Російської імперії на

національні держави тепер поневолених народів; а ще варто згадати про протиіхрущовську акцію в Стокгольмі, про 30-тисячну масову демонстрацію японців, з окликами: „Віва Україна“, про понад 5 тисячну демонстрацію під пам'ятником Нельсонові у Трафальгар Сквер в Лондоні, про заснування Америк. Прият. АБН в Америці, що їх очолювали в різних роках: д-р Нестор Процик, ред. Ігнат Білинський, а містоголовами були: о. Базилевський, д-р Т. Крупа, д-р А. Бедрій, інж. Б. Федорак.

Треба згадати про таких діячів АБН, як д-р Богдан Рибчук, д-р О. Соколишин, інж. М. Шпонтак, п. Лев Пришляк, інж. В. Гладкій — теперішній Голова Українського Відділу ПАБНА, і багато, багато Друзів, що заслуговують на вдячність; а далі видавання впродовж 30-років „АБН — Кореспонденції“, на чолі з редактором мгр. Славою Стецько, а ще далі — молодечі семінарі АБН на терені Англії, багато меморіалів, візит у представників державної адміністрації, членів парламентів в різних країнах, декілька міжнародних конференцій, що їх організував АБН, і т. д.

З одного боку, жваву діяльність АБН, а з другого — важливість і життєву доцільність концепції АБН, високо оцінював один із найвидатніших військових теоретиків ген. Ф. С. Фуллер. Парапразуваючи його твердження, зазначимо, що він подібно, як і АБН, вважає, що Росія не є непереможною, що кремлівські тири не зможуть вжити атомової бомби, бо ж атомовий дощ покрив би і російські окупаційні війська і військові об'єкти, розташовані на теренах ССРР, України, Грузії, Польщі тощо.

АБН обстоює, причиняється до організування спільноЙ революції в ім'я визволення народів, тепер поневолених московським наїздником. АБН не з'язує своїх учасників і не накидує їм внутрішньо-національних відносин. Кожна нація розв'язує свої устроєві, соціальні, церковні, економічні питання сама по своїй вподобі.

Зобов'язує панівне гасло: „Поневолені нації визволять себе самі“, а не шляхом інтервенції.

Степан Бандера писав про АБН: це є координаційний осередок національно-визвольних революційних організацій, поневолених російським імперіалізмом народів, що то їхнє визволення нерозривно звязане з визволенням України, тобто тільки, коли визволиться Україна, то буде вільною Білорусь,

Грузія й інші, а навпаки — Україна стане державно-незалежною саме в союзі з цими поневоленими народами. Це ми всі повинні розуміти.

І ще більше: тривалість цього природного бльоку лежить в тому, що досі партнери того союзу мають однакове становище, що всі вони від себе взаємно залежні в спільній боротьбі. Інакше кажучи, існує тотожність мети, незаступність тієї самої визвольної концепції і, нарешті, не існує реальної можливості сепаратного визволення будь-котрого партнера.

Вичислюючи досягнення АБН треба підкреслити, що наші приятелі й патріоти в Україні повністю схвалюють працю й досягнення АБН.

При розгляді різних форм діяльності АБН, треба теж вказати на договір АБН на захист спільніх інтересів всіх поневолених російським імперіалізмом народів з національним Китаєм і Антикомуністичною Ліговою Народів Азії. Немає хіба справжнього українського патріота, який не підписався б під ними. Тут можемо пригадати, що цілком вірно стверджує Звернення Проводу ОУН, що визвольна сила України ОУН та АБН відкрили вікно для України й інших поневолених Москвою народів. В українській історії, мабуть виерше стала Україна твердою ногою в Азії, як світова революційна проблема, бо з відновленням державності України зміниться політична карта Азії, Близького Сходу й інших континентів, бо зі зникненням російської імперії прийдуть революційні зміни в укладі міжнародних світових потуг.

Із пресових видань, таких як „АБН-Кореспонденц“ (англ. мовою) „Л'Ест Европеен“ (французькою мовою), „Дет Фрія Україна“ в шведській мові, „Резістенція і лібералісон“ еспанською мовою, а також із статтей англомовного журналу „Юкрейніен Ревю“ об'єктивний читач може пересвідчитись, що до всіх важливіших подій міжнародного засягу українська зовнішня політика й АБН займали завжди принципове становище, не підбігаючи за „модними течіями“, але визнаючи свою правду і свою мудрість (як вчив нас Шевченко).

З важливіших метод і форм праці АБН, крім вже згадуваних міжнародних контактів, крім договору з АПАКЛ і національним Китаєм, крім доволі широко закроєної інформативної і пропагандивної діяльності, ще згадаємо меморандуми, що їх з різних народів і подій світового значення та до різних властей або міжнародних конференцій (як Бандунг 1955,

Африканські країни 1961 р. і т. д.) тільки за час від 1949 до 1963 вислано 20, а в пізніших роках ще більше; а далі й досі важливою формою діяльності на зовнішньому відтинку є участь в міжнародних конференціях (таких було дуже багато), а ще далі — відбувались віча й демонстрації. Все те вимагало багато зусиль від членів і прихильників ОУН та АБН і заслуговує на повнішу оцінку в річницю 35-ліття АБН.

Майбутній дослідник розвитку української політичної думки матиме багатющий матеріал для оцінки всіх цих зусиль новітніх часів, в ім'я приєднання приятелів для визвольної боротьби й державницьких прямувань українців на чужині.

Ми опинились на чужині, але свідомі того, що еміграція це невід'ємна частина народу, що знаходиться в затяжній боротьбі проти Москви, і тому на нас важка відповідальність: ширити ідеї спільногого фронту боротьби проти спільногого ворога, що став ворогом людства, та за справжню незалежність для всіх народів, а в тому й українського народу.

Мобілізуймо сили, готовимо молоду зміну й нашою наполегливою щоденною працею наближуймо великий день Національної Волі!

Трохи сміху

ДЕ є СПРАВЖНЕ ПЕКЛО?

Жив собі та був чоловік, найбільшими бажаннями якого були: мати якнайбільше грошей, жити в люксусовому домі і задовольняти всі свої примхи.

Після своєї смерті він прокинувся в розкішному домі, оточений слугами, готовими кожної хвилини задовольнити найменше його бажання. Біля канапи, на якій він лежав, стояв великий мішок набитий банкнотами, а стіл був заставлений всілякими делікатесами і напоями. Він не мав ніяких проблем і відчував, як кров пульсує в його здоровому тілі.

Ситуація, в якій він опинився, йому дуже сподобалась. Але по якомусь часі він втомився від такого безтурботного життя і страшенно затужив за обоїв'язками, проблемами, роботою...

Тоді він звернувся до старшого слуги і сказав: „Я не можу більше витерпіти. Заберіть мене до пекла!“

„Вельмиповажаний пане, — відповів слуга, — а хіба ви не є в пеклі?“

Привіт

XVII З'ЇЗДОВІ ТОВАРИСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА

Дорогі Друзі!

Багато сказано й написано дотепер про генезу постання й політично-збройну боротьбу Української Повстанської Армії та її ролю і значення в процесі державного становлення української нації.

В анналах української історії боротьба УПА навпевне знайде світлу оцінку і місце. Однак, боротьба УПА має теж інший важливий аспект в перспективі становлення національної ідеї і впливу на формування національного світогляду молодого покоління в Україні, що проречисто ствердив Валентин Мороз, кажучи: „Я виростав на традиціях боротьби ОУН-УПА“.

З ІНТЕРВ'Ю ВАЛЕНТИНА МОРОЗА З ПРЕСОЮ І ТЕЛЕВІЗІЄЮ ПІД ЧАС СВЯТКУВАННЯ 65-ЛІТТЯ УНПОМОЧІ У ПІТСБУРГУ

Запит: Чи це перший раз, що Ви в Америці, чи взагалі у Вільному Світі?

Відповідь: „Так, я перший раз в Америці і перший раз у Вільному Світі. До того, я у Вільному Світі був кілька днів, коли в 1941-ому році була проголошена Самостійна Україна. Тоді, хоч я був зовсім малий, але відчувалося навіть дітям, що українці є у вільній ситуації, на вільній землі“.

Із слова подяки В. Мороза після того, як йому подаровано мистецької композиції емблему українського національного гербу — Тризуб з нагоди 50-ліття ОУН (від ст. Небраска):

Мороз: „Я не знаю, що сказати. То буде символ, який буде висіти, як образ, як ікона у мене в хаті. Я не дуже прислухався до тих, яким подобаються ті чи інші партії. Я знаю, що ОУН — це не партійне багатство, це українське багатство. Це сила, яка реально боролась за Україну і має реальну силу далі боротись за Україну; сила, яка не здрібніла, сила, яка далі мислить категоріями національними, а не партійними. І для мене ця відзнака буде високо національна. Щиро дякую!“

Після слова В. Мороз поцілавав емблему.

Військові формaciї часто ідентифікують лише як збройну силу, тоді, коли значення УПА в цьому, що крім військової формaciї, вона була теж ідейно-політичним фактором визвольної боротьби українського народу, визначаючи силою ідей і меча ідейні семафори для тих, які підняли меч, що випав з рук воїнів УПА, і продовжують втілювати у чин заповіти УПА.

Не менш важливим є теж психологічно-моральний аспект боротьби УПА, де єдиною спонукою була любов для батьківщини і бажання жертвувати все, що найдорожче людині, в тому і власне життя, в ім'я добра усієї нації.

Тільки величні ідеї і цілі та кожночасна готовість боротись і покласти своє життя за їх перемогу і здійснення, творять тривалі традиції і визначають шлях нації в історичній перспективі.

Такі ідеї і цілі освячували боротьбу УПА і коли сьогодні, у просторі часу, героїчна епопея УПА стає афірмацією історичної незнищеності української нації, Ви, Друзі, колишні вояки УПА, зібрані на свою XVII З'їзді, повинні наново присвятити себе великому завданню, що стоїть незавершене перед українською нацією, завданню, в ім'я і за здійснення якого боролись і життя своє складали на жертовнику волі України війни УПА, у глибокій вірі, що українська нація наново відродиться з холодних згарищ підневільного буття — вільна і незнищена.

Вітаючи Ваш З'їзд від імені Головної Управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України, бажаю повного успіху З'їзові на шляху здійснення намічених завдань і плянів для здобуття остаточної перемоги у встановленні Української Правди і Волі на українській прадідній землі, у чому щастя Вам, Боже!

Нью Йорк, 2 червня 1979.

Ігнат Білинський
Голова ООЧСУ

XII КОНФЕРЕНЦІЯ ВАКЛ У ПАРАГВАЇ

У Асунсьоні, в Парагваї у днях 23-27 квітня 1979 року відбулася 12-та з черги Конференція (Конгрес) Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), у присутності понад 400 делегатів з різних країн світу. Конференція проходила під кличкою: „Об'єднані ми переможемо! Свободою не торгують“.

До ВАКЛ входять члени нації і члени-міжнародні організації. Всі континенти об'єднані в комплекси регіонів: Азія, Латинська Америка, Північна Америка, Африка, Близький Схід, Західна Європа, регіон Поневолених Народів у ССР і сателітних державах. Цей регіон у ВАКЛ заступає АБН. Ярослав Стецько є речником їх в Екзекутиві ВАКЛ. На Конференції був заступлений регіон АБН як цілість. Речником регіону на цій Конференції була член ЦК АБН Слава Стецько, а Делегацію від України з того регіону очолював д-р Степан Галамай. Були ще й інші українські делегації, як асоціовані члени від Ліги Визволення України і ООЧСУ. Разом усіх українців на Конференції в Парагваї було 16 осіб, з них 6 осіб — молодь. Були також делегації від інших поневолених народів — Білорусії, Румунії, Хорватії, Словаччини, В'єтнаму і Куби.

У відкритті XII Конференції ВАКЛ взяв участь Президент Парагваю Альфредо Строееснер, який побажав делегатам-антикомуністам найкращого успіху в праці.

Для нас особливо цікаві рішення Конференції, що безпосередньо стосуються української справи. В одній із резолюцій закликається змагатись за розвал ССР і створення на руїнах імперії Української Держави та національних держав інших поневолених народів.

Пленум Конференції прийняв окремо — через аклямацию — текст, в якому засуджується політику детанту з боку Ватицану з безбожницькими комуністичними режимами, і закликав Ватицан визнати Патріярхат Української Католицької Церкви та Патріярха УКЦ Йосифа I.

ВАКЛ вимагає ліквідації в ССРК концтаборів, психіатричних тюрем, звільнення політичних і релігійних в'язнів, забрання окупаційних військ з України й інших повноважених країн, вимагає національно-державної незалежності для повноважених російським імперіялізмом і комунізмом народів у ССРК і сателітних країнах.

Крім резолюцій, був прийнятий особливо важливий документ Конференції — Кінцевий Комунікат. У Комісії Комунікату працювала українка — п-і ред. Слава Стецько. У Кінцевому Комунікаті особливо сильно відмічено наступне:

„Засуджуємо постійні московсько-большевицькі намагання знищити національні культури і релігії, політику насильної русифікації поневолених народів, з тією метою, щоб створити одну „совєтську”, „російську” націю. Конференція заохочує народи за Залізною Заслоною скріпити і поширити їхню боротьбу за свободу, національно-державну незалежність, демократію та людські права”.

Резолюція ч. 2 має вимовну назву „За незалежність України — проти російського колоніалізму”. Вона, між

ін. закликає Уряд і Конгрес ЗСА та ін. Вільних держав застосувати резолюцію ОН про деколонізацію світу та-кож до ССРС, на практиці підтримувати Закон Конгре-су в 1959 році про активну допомогу народам, які бо-ряться за визволення з-під російського й комуністичного ярма.

У Резолюції ч. 6 названо Україну та інші Поневолені Народи комунізмом, як могутніх союзників Вільного Світу, які справедливо домагаються допомоги від ЗСА та інших вільних держав.

Конференція молоді ВАЯКІ (Світової Антикомуністичної Ліги Молоді) відбулася в місті Манагуа, Нікарагуа, перед Конференцією ВАКЛ. На Конференції молоді прийнято подібні резолюції й постанови, як на ВАКЛ. З боку України була її репрезентація, на чолі з Ігорем Зваричем, А. Пряткою.

Українська делегація й делегації АБН належали до найчисленніших і найбільш активних. У склад української делегації входили проф. д-р С. Галамай, Василь Косюк, Юліан Середяк, о. В. Ханейко, інж. В. Чопівський, Р. Бадинський, Є. Маркович, М. і М. Байлаки, а з молодих були ще: Розалія Савчук, Сусана Галатю, Юрій Галатю, Юрій Данилишин. Українські делегати прибули з Європи, ЗСА, Аргентини, Бразилії й Парагваю. Від по-неволених народів були делегації: білорусів, хорватів, кубинців, румунів, словаків і інших.

„Нью Йорк Таймс“ із 4-го травня 1979 р. подав повний текст Кінцевого Комунікату Конференції.

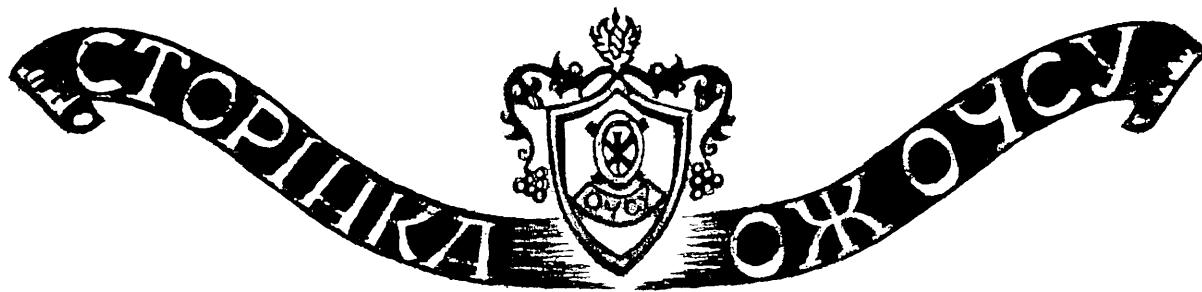
У "Резолюціях" між ін., сказано:

.. "Апелювати до през. Картера, щоб здійснення закону Конгресу ЗСА про національну незалежність поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів з 1959 року, резолюцію ОН про деколонізацію, тобто розвал усіх імперій світу, в тому російської, резолюцію ОН про виправданість і міжнародно-правну легальність збройної підтримки визвольної боротьби поневолених націй проти колоніяльних імперій, — включив як складовий компонент закордонної політики ЗСА по відношенні до СССР.

Апелювати до ворогів російської імперії, щоб у не-
минучій війні з російською імперією враховували як ви-
рішній чинник поневолені народи з їхнім прагненням до
національної незалежності й свободи, які творять май-
же 2/3 населення імперіяльного комплексу (з сателі-
тами).“

„Сторонні сили та міжнародна політична кон'юнктура можуть мати значення допоміжних, але не вирішальних сприятливих чинників. Беремо їх до уваги в такому розумінні і використовуємо їх, але відкидаємо всякі орієнтації на сторонні сили“.

СТЕПАН БАНДЕРА

Мирослава Л. Крук

ДО 70-Х РОКОВИН ПИСЬМЕННИКА І ПОЛІТИЧНОГО ДІЯЧА Д-РА МИКОЛИ КЛИМИШИНА

Особа д-ра Миколи Климишина була відома ще перед Другою світовою війною на Українських Землях — із сторінок як нашої, так і чужої преси. Це член Організації Українських Націоналістів, на геройських вчинках якого виховувались покоління українських революціонерів, тих, що в рядах Організації, а опісля в бойових лавах Української Повстанської Армії боролися за самостійність України.

На еміграції д-р Микола Климишин незмінно активний в культурному, громадському і політичному житті, здобув собі не тільки визнання, але і любов Громади. Тому на ювілейне святкування, в дні 20-го травня 1979 р. в залі Українського Культурного Центру в Воррен-Детройт, прибули представники всіх місцевих Організацій і Товариств, представники і приятелі з дальших околиць Детройту, Віндзору, Гамільтону, Торонто й ін. міст ЗСА і Канади.

У ПАМ'ЯТЬ ВОЛОДИМИРА ГЕНТИША

В пам'ять покійного маестра Володимира Гентіша зложили на фонд „Вісника“:

Панство Юлія і Володимир Кончинські	\$10.00
Пані Марія Нестерчук	10.00
Об'єднання Жінок ОЧСУ в Асторії	10.00
Пані Марія Кульчицька	10.00
Разом	\$40.00

Достойній Дружині Пані Олені Гентіш і всій Родині Редакція „Вісника“ складає глибокі співчуття.

Програмою вечора провадив голова Відділу ОЧСУ в Детройті Микола Кавка. Вона поділялася на три частини: мистецька, банкетова, промови.

В першій частині виступили: проф. Ірена Решетилович — відіграла на фортепіані дві речі, в тому „Рапсодію“ Лисенка; сопрано Софія Сахно гарно відспівала дві пісні, Капеля Бандуристів під керівництвом маестра Петра Потапенка відспівала кілька пісень і, як завжди, звучала добре.

О. д-р Інокентій Лотоцький поблагословив вечір, відспівано Многоліття Ювілятові. При головному столі сиділа також родина Ювілята: дружина Олена, дочка д-р антропології Уляна, брат Степан з дружиною. Надійшли численні привіти від: ГУ ЛВУ, ген. Крата, ГУ АДУК-ЗСА, ГУ Укр. Народної Помочі, ГУ ОЖ ОЧСУ, Відділу ОЖ ОЧСУ в Детройті, від Відділу ОЧСУ в Детройті, Відділу ЛВУ у Віндзорі, Відділу СУМ ім. П. Орлика, Відділу СУМ ім. Київ — Детройт; Товариства кол. Вояків УПА, 63-го Відділу, СУА. Привіти від кардинала — Патріярха Йосипа, від Голови Проводу ОУН і АБН Ярослава Стецька і від Світової Асоціації Діячів Української Культури за підписом д-ра Б. Стебельського були в цілості прочитані.

Д-р Роман Малащук промовляв від ГУ Організації УВФ. Він сказав, що Бог зберіг життя Ювілята від смерті в польській тюрмі й німецькому концтаборі на те, щоб Молода Україна Нескорених крокувала його слідами в поході до Волі, щоб на його прикладах вчилися боротись і любити Україну. Ред. Василь Солонинка дав образ праці Ювілята, підкres-

люючи його побожність і християнські принципи, турботливість про друзів. Він дав образ дії ОУН у півторічному періоді, членом якої був М. Климишин і життя якого було нерозривно пов'язане з цією Організацією. Дружина Олена, теж член Організації, співпрацювала із чоловіком, була засуджена і каралася в польській тюрмі. Д-р М. Климишин був засуджений поляками на досмертну тюруму (справа Перецького). Війна з Німеччиною врятувала його від польської тюрми, але фашисти в свою чергу заарештували знову і заслали у концентраційний табір в Аушвіці.

Зворушливий спогад із концтабору дав спів'язень мгр Василь Кардаш. Промовляв він від друзів-кащетників. Схарактеризував Ювілята як високогуманну людину, яка жертувала своїми кволими силами і ризикувала життям для рятування від смерті співтоваришів по неволі, людину глибоко релігійну, погідну, із особливою передбачливістю і провідничою рішучістю.

О. Константин Височанський вітав родину Климишинів від церковної громади в Воррені. Від Родини привітав рідний брат Степан. Від громади і Організації УВФ подаровано Ювілятові квіти і образ мистця Вирсті.

Д-р М. Климишин у своїй подяці за труди і прихильність до нього усіх тих, що прийшли, сказав, що він мав багато разів нагоду померти, але Доля судила йому пережити усі критичні моменти; це напевно тому, щоб він як очевидець підпільної боротьби України зберіг у спогадах працю й імена тих співтоваришів, історія яких не збереглася у наших анналах, а які голови свої поклали в боротьбі за волю України. У книжці „В поході до Волі“ він передає те, що зберегла пам'ять. Дійсно, читаючи цю книжку, бачимо, як на екрані міжвоєнних подій просувуються тихі герої нашого підпілля, як кипить революційний змаг за самостійність України. Книжку набували після банкету.

Святкування закінчив молитвою о. Бернард.

„Ущухне Божий гнів, минеться кара,
І встане Велетень тоді,
Розправить руки грізni
І вмить розірве на собі
Усі дроти залізні!“

Леся Українка

Ділимося сумною вісткою з націоналістичним активом й усією українською громадою, що 6 червня 1979 року, після довгої й важкої недуги померла в лікарні в Римі, Італія.

бл. пам. ОЛЬГА З ФЕДАКІВ КОНОВАЛЕЦЬ

вдова по Основоположникові ОУН і Голові Проводу Організації Українських Націоналістів Є. Коновалцеві.

Покійна походила зі свідомої патріотичної родини адвоката д-ра Степана Федака; її брат Степан Федак, поручник УГА, 30 вересня 1921 року стріляв на ринку у Львові до маршала Й. Підсусдського й Грабовського.

Бл. пам. Ольга Коновалець була завжди вірною й мужньою супутницею свого геройчного мужа. Доля не щадила ударів для Нєї. 23 травня 1938 року невблаганна судьба вирвала підсуненою Москвою бомбою незаступимого чоловіка. 19 грудня 1958 року Вона тратить єдиного сина бл. пам. інж. Юрка Коновалця, який похований у Римі. Зі стойчною рівновагою Вона переживала свою особисту, підтримую й материнську трагедію. Щорік брала участь у вроčистостях у пам'ять Основоположника ОУН Є. Коновалця.

Похорон відбувся 9 червня в Римі на цвинтарі Верано.

Висловлюємо сердечні співчуття Родині Покійної,

Вічна їй пам'ять!

ПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПОЛК. Є. КОНОВАЛЬЦЯ

У Пітсбургру відбулася Академія на відзначення 40-ліття з дня смерті св. п. Є. Коновалця, що її улаштовано заходами 21-го Відділу ООЧСУ. Тут, у цім місті, двічі бував Великий Полковник.

Академію започатковано молитвою, яку проказал о. Микола Невмержицький, настоятель св. Володимираївської церкви, в залі якої відбувалася імпреза. Представленій головою Відділу ООЧСУ д-р Микола Климишин — довголітній провідний член ОУН з Дітрефту, виголосив доповідь на тему „Євген Коновалець — український націоналіст-революціонер“. У своїй добре виголошенні доповіді, прелегент широко висвітлив діяльність

Богдан Лівчак

„В інтернаціоналі здобудеш людських прав...“

Слова ці взяті із гимну комуністів-інтернаціоналістів. Не раз доводилось чути ті слова серед деяких замотелічених, збаламучених покидьків нашого суспільства на теренах Західніх Українських Земель між двома світовими війнами. Їхня „віра“ у цю інтернаціональну справедливість робила їх слугами, рабами чужої агентури, на наших землях під окупацією Польщі. Це були рідкісні випадки, але все ж вони таки були, і їх наявність не могла бути непоміченою. Вони мали до деякої міри і свої аргументи, якими вони себе заслоняли і через які вони могли до певної міри вегетувати.

На окупованих Польщею теренах не було чути ані однієї українського слова у повітрі на радіовилях. Хіба раз у рік, на Різдво Христове, можна було почути в радіо зі Львова з Церкви Волоської українську Службу Божу. А в той час із большевицького „раю“ лунала українська пісня і українське слово про „радісне життя щасливих радянських людей“.

Тому, власне, декого з-поміж громадянства вдавалося спрітним агітаторам звербувати у ряди інтернаціоналу, і вони вірили, що справді в тім інтернаціоналі здобудуть своїх справжніх прав.

На терені Західніх Земель України ці інтернаціоналісти були зорганізовані в партію КПЗУ, в якій більшість творили жиди. Партия в часі між двома світовими війнами видавала ріжну макулатуру, як „Світло“, „Сельроб“, „Вікна“ і „Нові Шляхи“. Редактор цього останнього журналу, Антін Крушельницький, на тих нових шляхах заїхав аж на Соловки, де і пропав, не здобувши в інтернаціоналі прав.

Як то кажуть: повіриш, як зміриш.

Ось що розповідає найбільший із найбільших за часів Польщі до 1939-го р. Він був сторожем кам'я-

полковника Є. Коновалця, починаючи від студентських часів до його трагічної смерті в Роттердамі 23 травня 1938 року, підкresливши, що пол. Є. Коновалець „увійшов в історію українського народу як визначна провідна індивідуальність, яка значно заважила на долі українського народу“.

Відбулась також мистецька частинна, виконана на високому рівні.

ніці у Львові. Ледарював, жив у сутеренах, у найближчому сусістві щурів і каналів, у підвалі — в одній затхлій кімнатчині під темними сходами, без промінчика сонця. Вдень працював коло кам'яниці, а вночі треба було відчиняти двері по кілька разів льокаторам, які вертались додому. Платні разом з мешканням і з тими нічними „шпирами“ не вистачало на найбідніше животіння, дармащо і його жінка виконувала працю по домах.

Отож, як він заявляє, вістка, що большевики прийнуть до Львова по розвалі Польщі 1939 р., його не зажурила, а врадувала. І не диво, що між такими самими бідолахами, як він, була тверда віра, що такий капіталістичний кримінал можуть з лиця землі знести тільки большевики...

Ta дуже швидко не тільки він, але і його близькі друзі дуже розчарувалися, побачивши, що ті інтернаціонали — московські комуни — показують своє нахабство, а що найгірше — намагаються залязти людині в душу.

Крім неохайноти зовнішньої, більш разючою була неохайність внутрішня. Ті інтернаціональні покидьки запрягали кожного сторожа бути донощиком, що нестерпно пригнічувало людину, яка з природи не наставлена на таку огиду. Чи можна дивуватися їхній системі життя, коли, як подає цей сторож, і їхня поведінка була така ж сама неохайна. Дім, у якім він (сторож) жив і працював, за большевиків замінівся в хлів: то вже були не люди, а...

Ще інший сторож сказав йому, що не уявляв що комунізм може так безоглядно експлуатувати бідного. Свої міркування цей сторож закінчує так: він був пролетарем, за большевиків не поріс у пір'я і ніяк не почував себе громадянином тієї держави, яка називала себе „країною трудящих“.

Такі образки змальовує М. Рудницька у збірнику „Західна Україна під большевиками“ — про час приходу московських орд на Західні Українські Землі від вересня 1939 р. до червня 1941 р.

Цілком правильно стверджує авторка, що матеріал, зібраний у цій книжці, треба читати в світлі

тодішньої політичної, мілітарної, психологічної ситуації, а не сучасної. Але поставмо собі питання: наскільки тверда дійсність наших днів ріжниться від тодішніх днів, по 35 роках „щасливого життя радянських громадян“?

Там нині, серед усіх благ московського „раювання“, немає вже й сліду приватної власності. Сільські господарства чи приватні склени, кооперативи, — приватні фабрики, все знищила „держава соціалізму“, цей єдиний захисник усього робітництва. Ця „держава“ вповні зробила селян, робітників і працюючу інтелігенцію рабами своєї забріханої хвильовистської „загірної комуни“. Пригадуємо багатомовні слова тодішніх старшин-українців у совєтській армії, які приходили на Західні Землі: „Тільки не дайтесь до колгоспів, бо так згорніте, як і ми“. Режим говорив про „совети“ („ради“), але верховодили москалі.

Чи не те саме є там і зараз? Москалі є при кермі, з іх московським деспотством, пасивністю, психопатичними месіянськими нахилами спасті світ...

Які глибоко актуальні слова Митрополита Андрея Шептицького Слуги Божого, сказані ще в жовтні 1941 р.: „Метою держави є запевнити родинам і по-одиноким громадянам добробут і щастя. Забезпечення життя, майна і всякого права громадян — це основні обов'язки держави, без них держава не є державою. Те, що називають большевицькою державою, таке віддалене від тієї мети, що в ньому, себто в большевицькому правлінні, ніяким чином не можна добавити жадних слідів тих засадничих першорядних функцій держави. Про добробут, про щастя людей нікому з правителів ані не сниться“. І даліше: „Увесь суспільний організм, цілий народ і кожна клітина, з яких складається народ, себто кожна родина-марніє в атмосфері большевицького ладу, нидіє, слабіє, і кожний бачить перед собою, немов якусь пекельну примару, ту смерть, що наближається з виснаження, з голоду, з упливу крові. Це атмосфера, в якій організм довго жити не може. І така атмосфера є наслідком марксизму, який можна назвати системою, що робить з людини машину, не беручи до уваги прав і потреб її природи“.

Яка віща правда у цих словах нашого Слуги Божого Андрея, сказаних тому 38 років! Народ, родина нидіє у тій пекельній московській задушливій атмосфері.

Які повні правди є слова згадуваного сторожа ка-

м'яниці: „Я залишився у своїй кімнаті в тій самій кам'яниці і навчився не чекати спасіння від комунізму. Я мав нагоду побачити зблизька, як виглядає країна, де мільйони людей згинули за те, щоб не було бідаків і щоб бідним жилося краще. Я побачив і налякався“.

Ось так вкоротці, як здійснили „сни“ тих, які мріяли здобути права в інтернаціоналі, там, на наших Землях, які у всяких рептильках „Вікнах“ змальовували в червоних і багряніх барвах „нові шляхи“ прийдешнього рабства.

Таких „прав“ здобули наші брати там, над Дніпром, і аж згорніли, як заявляли деякі старшини-українці з армії, що прийшла нас визволити з польської неволі. Певно, що їй нам не переливалось під польським кнутом, під пануванням людей з блакитним піднебінням. Вони вихвалялись, що у їхніх жилах пливе блакитна кров, а у нас, караїмів, казали — чорна кров...

Однак дійність, яку застали наші червоні „визволителі“, доводила їх до безтями. Вони пошепки, в приватних розмовах доказували нам, що не вони нас, а ми їх повинні були визволити. Впродовж двадцяти років, у кітлі московського інтернаціонального безправ'я, виростали нові люди, позбавлені підставових прав життя, вихонощувані режимом від людської доброти й віри. Вони співали „я такий другої страни не знаю, где так вольно дишет чоловік“, та їй справді, такої другої страшнішої країни на світі не було...

Через воюючий комунізм, через НЕП дійшли до творення колгоспів і винищування куркулів як кляси і, врешті, до голоду 1932-33 р., а тоді прийшли до ежовщини, самовинищення старшинських кадрів армії і винищування інтелігенції.

Коли „визволили“ Західні Українські Землі, то вже мали досвід, як „действувати“ на нових окупованих теренах, де за несповна два роки діпняли того, що раніше провадили на протязі двадцяти років.

Так дійшло до побудови „соціалізму“ в одній країні, хоча її твердили, що вони не думають цей соціалізм експортувати поза границі своєї „страниці“...

Вибухнула 2-га світова війна, московська армія побила врага на його таки території, але при помочі капіталістичних акул, які щедрою рукою допомогли тим інтернаціоналістам вибратися цілими з безвиглядної халепи.

На руїнах розбитої Німеччини та других держав засів розперезаний московський інтернаціоналіст,

поширили свої граници аж до половини Європи, понасаджувавши на захоплених теренах своїх підневільних підопічних, які мали покірно сповнені волю наставника; для неслух'яних створили собі московські вожаки доктрину, як дозволяла їм танками приводити до послуху бунтарів. Так то було зі Сх. Німеччиною, з Мадярщиною, з Чехо-Словаччиною, що пролетарі тих країн „єдналися“ під гуркіт гармат Москви — під омофором імперіяльного інтернаціоналу.

Це вже були роки 1945-48. В Європі і в Азії, поза китайським муром, ішов шалений змаг між прихильниками національного режиму і визнавцями інтернаціоналізму, при помочі таки капіталістичних акул ліво-ліберального напрямку, які твердили, що то йде боротьба за реформу аграрну, на безмежних просторах Китаю, серед того людського муравища. Перемогла хитра зручна агітація, та сама, що і в соревтах: „Земля селянам, а фабрики робітникам“. Прийшли часи побудови соціалізму, під мудрим проводом Мао Тзе-дуна, з його червоною книжечкою, в якій були зібрані усі його головні думки і які усі китайці мусіли вивчати на пам'ять, щоб знати, як ступити крок у щоденному житті... Було славним наційним світ його твердження про город з квітами, в якому росте сто ріжних родів квітів, але скоро забулася та мудра сентенція, яка мала нібито символізувати вільність думки, слова, чину. Прийшли часи т.зв. „культурної революції“, забули про ріжнородність квітів в городі, почалася сліпа нагінка на „ворогів народу“, таки серед свого народу. Бездумна різанина довела до страшного спустошення серед найкращих прошарків народу. Зараз прийшло ніби протверезіння, та нестало мозків до праці. Теперішні вожаки побачили катастрофічні наслідки тієї антикультурної м'ясорубки. Це й спричинило залияння китайських вожаків до Японії, до Зах. Європи, як також ЗСА, щоби здобути від них військову технологію і модерну зброю, якої Китай потребує.

Поставмо питання: а для чого і проти кого Китай так наполегливо починає збройтись чи пак дозброяватись?

Відповідь ясна: не проти якихось імперіялістів-капіталістів, а таки просто проти таких самих пролетарських „друзів“, з якими ще так недавно широ-седечно дружили, співали, що в інтернаціоналі здобудем свої права... На наших очах відбулися вже дві війни тих інтернаціональних пролетарів, які ще

вчора воювали проти агресорів-імперіялістів, капіталістичних акул на побоєвищах Кореї, а потім у джунглях Індокитаю.

Знаємо, що капіталістичні акули програли в Індокитаї, віддали червоному драконові своїх приятелів. Ось як драстично, але реалістично представив цю трагічну ситуації амбасадор Камбоджі в ЗСА Пеанг-Мет, який на вістку про капітуляцію урядових військ сказав: „Болить найбільше те, в який спосіб ЗСА використали. Ви, — заявив він, — вмаршували до нашої країни, ви обіцяли нам допомогу, ви заохочували нас до боротьби, ви говорили нам, що є нашими приятелями, а тепер нас покинули. Вуличнici приймні платятъ. Для нас наше життя, наша кров, наша країна скінчилася, бо ми допомагали ЗСА, коли вони хотіли забрати свої війська. Тепер ваші сини вдома, а наш народ приречений вмирати“.

Справді, яку гірку правду сказав амбасадор! Ми бачили і чули, що діялося в Камбоджі, коли владу в країні взяли комуністичні банди, ті, які визнають марксистську доктрину, які визнають девізу „пролетарі всіх країн, єднайтеся“. Вони почали страшну різню свого ж таки народу, ідучи крок за кроком за своїми опікунами з Москви і Пекіну, які вже грубі мільйони жертв поклали, співаючи, що в інтернаціоналі знайдеш свої права.

Недовго треба було ждати на протидію зі сторони „співдружніх“ соціалістичних країн. В'єтнам — з'єднаний пролетарський В'єтнам — дістав „почесне“ завдання піти війною проти акул, але не капіталістичних, а справжніх акул пролетарських, із „гуманістичних“ спонук, а його поблагословив на ту „гуманістичну“ війну найбільший з „гуманістів“ світу, протектор з Москви, який також з „гуманістичних“ спонук не міг стерпіти тієї м'ясорубки камбодзьких різунів.

Справді, подивуєдний „гуманізм“ тих двох пролетарських акул з Москви і з Ганою, які у себе крутять таку ж саму м'ясорубку, лише ще більших розмірів.

Москва мала дипломатичні зв'язки з національним урядом Камбоджі аж до його упадку. Коли ж комуністи зайняли столицю Камбоджі Пном Пен, вони вирішили помститися на московських інтернаціоналах: зробили наскок на московську амбасаду, вигнали усіх і погнали аж до границі Таїланду, по дорозі пригощуючи їх штовханами. Це можна було обсервувати на телевізії. Відразу можна було подумати,

що таке особливо „дружнє“ привітання московських гостей не обійтеться камбоджцям задурно. Московський старший брат по голові не погладить за таку „овацию“.

Кружляє така поголоска, що десь в розмові московський генерал, заторкуючи справу воєнних зударів, мав висловити думку, що коли прийде коли-небудь до війни між комуністичними державами, то це будуть багато жорстокіші війни, чим за капіталістичних режимів. Зараз на наших очах відбулися такі дві війни між державами соціалістичної „співдружності“.

Про їх жорстокість ми знаємо досить мало, бо вони не допускають на терени боїв журналістів і не подають справжніх звітів. В'єтнам цілий час „пляново“ відступав та, однаке, це не перешкоджало йому „класти гори трупів“ ворога, себто китайців.

Та повернімось до Камбоджі. Так і сталося, прийшла відплата. Чужими руками Москва виконала пімсту на камбоджцях, у неї є ким виручитись. Москва пхала у В'єтнам мільйони всякого воєнного добра, то хай би В'єтнам спробував не повинуватися.

Тут слід ще додати, що довгий час перед насоком В'єтнаму на Камбоджу В'єтнам дуже поквапно забігав, щоб Америка нав'язала дипломатичні відносини, відрікаючись навіть воєнних відшкодувань. Якісні небесні знаки не допустили до того, а це заощадило Америці багато мороки. Це вже вдруге щось таке заінтувало: раніше Кастро щось подібне плянував, перед висадкою його корпусу в Африці.

Для Америки це дало добру нагоду вивчати фальш, облуду, забріханість тих інтернаціональних палячів.

Отож перед нападом на Камбоджу підписала Москва з Ганоем угоду взаємодопомоги. Папір все витримає. Так і сталося: ще чорнило не висохло, Москва виявилась паперовим тигром, а Китай наложив на В'єтнам караочу десницю. Московські вожді увесь час декламують про світовий мир, тож як їм починати війну? Москва вже бачила, як то в 2-ту світову війну її бойци хоробр здавалися у „кітлах“, і то по кількасот тисяч вояків, а чи тепер є у них (бойців) більша „клясова“ свідомість?

Тоді ще ніхто не знат про дисидентів, і не було це тоді наших борців за національну свободу. І Солженіцин сам тоді проливав кров за Сталіна.

Наші Морози, Шухевичі, Черноволи й інші тоді щойно почали підростати.

Тут не грає ролі, як дехто у нашій щоденній пресі наполегливо пише, не знати кому в догоду, що московські ракети більше удосконалені. Ми знаємо, що ракету випускає людина...

На добавок до всього, у Кремлі відбуваються якісь незрозумілі дії. Так, заздалегідь усталені від-відини закордонних високих гостей відкладається на неозначений час. „Добре“ поінформовані спеці вважають, що вожака Брежнєв вже майже викінчений та що поміж ними усім іде боротьба за наступство на владичий стілець. Тому немає у москвинів охоти починати війну, краще ковтнути стину і прийняти образливу назву паперового тигра, а що дальше буде — узрім, як казав сліпий.

Треба ще одно підкреслити: Америка зірвала дипломатичні зв'язки з Формозою, а з Пекіном налагодила. Витворилася дуже непевна ситуація. Чи комуністичний Китай буде старатись мирним шляхом співпрацювати з Формозою? Чи одного гарного дня зробить висадку на Формозу?.. Різні всезнайки договорилися до того, що, мовляв, комуністичний Китай не є спроможний робити насок на Формозу. Але по тій „пслідній“ виправі Китаю на В'єтнам треба ставити під великий сумнів багато передбачувань „спеців“.

Підписання „САЛТ-2“ не змінює імперіалістичної суті Москви. Увесь світ знає, що Москва не виконує обіцянок, що вона — спец у порушуваннях договірів. Можливо, що „САЛТ-2“ протверезить Америку, але не змінить „пролетарських“ імперіалістів.

ВАЛЕНТИН МОРОЗ ОДЕРЖАВ КЛЮЧ НЮ ЙОРКУ

Нескорений Валентин Мороз одержав з рук посадника 8-ми мільйонового міста Едварда Кача символічний ключ від Нью Йорку на церемонії в Міській Управі у понеділок 30. 4. 1979 р. Одночасно такий же ключ дістав пастор Георгій Вінс, провідник українських євангелістів-баптистів. При церемонії за перекладача був мгр Борис Потапенко від СКВУ.

Одержані ключ, проф. Валентин Мороз заявив: „Дякую за шану — ключа від Нью Йорку. Беру цей ключ у дарунок, а ключ від Києва — будемо здобувати!“ Багато телевізійних і радіостанцій передавали цю сцену і заяву.

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ ОУН В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

Управа 11-го Відділу ООЧСУ скликала спільне засідання Організацій Українського Визвольного Фронту міста Йонкерс, Н. Й., де було створено спільній комітет для відзначення 50-ліття ОУН. До Комітету ввійшли: головою — голова 11-го Відділу ООЧСУ Богдан Вітюк, заст. голови п-ї Марія Кульчицька, секретар Степан Гаврилюк, члени Лев Футала, Микола Сидор, Михайло Зварич, Петро Шкафарський, Андрій Стаків, Михайло Бурчак, Петро Русник і Володимир Уздейчук.

Заходами місцевого Осередку СУМА і Осередку Діяльності ТУСМУ відбувся Панель, в якому брали участь студенти: Андрій Прятка, Роман Зварич, Осип Ропка і Лев Івасік, а модератором був Ігор Зварич. Участь взяли як молодь, так і старше громадянство.

У неділю 6-го травня українська громада міста гідно відзначила 50-ліття ОУН.

Вранці в Українській Католицькій Церкві Св. Михаїла о. шамбелян Петро Федорчук відслужив Службу Божу в наміренні Членів ОУН, а після відпразднів Панахиду, за тих членів ОУН, які згинули в боротьбі, які були замордовані в польських, німецьких, більшевицьких і інших тюрямах і засланнях в таборах примусової праці та померлих. На Службі Божій та Панахиї співав церковний хор під диригентурою д-ра Олега Сохана. Зорганізовану участь їз прaporами взяли члени Т-ва кол. В. УПА, члени Відділу ООЧСУ та Осередку СУМА.

По полуночі у великий залі Дому СУМА відбулося урочисте відзначення загаданої річниці. Воно відбулося у формі прийняття, яке звикли ми звати бенкетом.

За президіальним столом сиділи: о. шамбелян Петро Федорчук, головний промовець — мігр Ярослав Рак, голова Ділового Комітету Богдан Вітюк, господар Лев Футала та проф. Симон Вожаківський — представник Гол. Управи ОOЧСУ, Мирослав Климко — представник Гол. Управи Т-ва к. В. УПА та голова Капітули Золотого Хреста УПА, Роман Глушко — представник Крайової Управи СУМА та голова місцевого Відділу УККА Микола Сидор; присутнім був Корнило Баб'як від Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини.

Свято відкрив Богдан Вітюк і передав дальнє ведення програми господареві імпрези Левкові Футалі.

Друг Футала, між іншим, сказав, що, відмічаючи 50-річчя ОУН — революційно-визвольної формaciї, рівночасно віддаємо шану Героям і Творцям великих і СВІТЛИХ АКТИВ у житті Української Нації та встановуємо пам'ять усіх тих, які віддали своє життя у різних часах у боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу, — і попросив о. шамбеляна Федорчука провести молитву

Після молитви, господар представив головного промовця мігр Ярослава Рака, який був членом Союзу Української Націоналістичної Молоді у 1927 р, а відтак членом УВО та членом ОУН від 1929 року, тобто від початку зорганізування ОУН, перешовши польські тюремні та кацет нацистської Німеччини. Вийшовши в кацету у 1945 році, активно включився в працю ЗЧ ОУН та інших суспільно-громадських організацій.

Промовець стверджував, що ОУН через 50 років існування і бертьби створила свою історію, даючи новий ідейний та політичний почин, охоплюючи всі прошарки українського населення по обох берегах Збруча, створюючи потужну і теричну базу для революційного визволення України. Тисячі молодих і старших за свої переконання та за політичні чи революційні дії і військові акції потрапили до тюрем, концентраційних таборів, а багато віддали своє життя в боротьбі за оборону УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ. Доловідчі згадав про учасників Першого Конгресу ОУН та тих осіб, які брали участь як представники КРАЮ: Степана Охримовича, Івана Габрусевича і Степана Ленкавського.

Згадав також про писання д-ра Дмитра Донцова, ідеї якого мали великий вплив на молоде покоління.

Присутні з великою увагою прослухали промову та оплесками винахородили шановного промовця.

З привітаннями та гримуляціями для місцевих Організацій УВФ виступали панове, яких вичислено при головному столі. Крім цього, представлено присутніх репрезентантів місцевих організацій, установ і товариств, певажно з дружинами.

У мистецькій частині виступали: відома солістка Галина Андреадіс, при фортеп'яні — її син Олександер, Ансамбль старших юнаків Осередку СУМА ім. 30 червня 1941 року в Йонкерсі, під керівництвом Оксани Футали; Танцювальна група старших юначок і юнаків Осередку СУМА під мистецьким керівництвом Володимира Уздейчука, при звуках оркестри братів Лотоцьких. Був також монтаж Володимира Дольора у виконанні молодого підружжя Ольги і Степана Рудиків.

Імпрезу закінчили національним гімном, а молитву провів отець шамбелян Петро Федорчук.

С. К.

50-ЛІТТЯ ОУН ВІДЗНАЧИЛИ В КАРТЕРЕТИ

У Картереті, Н. Дж., заходом Визвольного Фронту Українська громада гідно відсвяткувала у травні 50-ліття ОУН.

Свято започатковано Св. Літургією і Панахидою, яку відправив архімандрит о. В. Постпішил, в укр. кат. церкві св. Марії. Організовано взяли участь з прaporами члени ОOЧСУ і СУМА. По відпраці присутні перейшли походом до Українсько-Городищенського Клубу, де відбулась Святкова програма, започаткувана прологом „Декалог“ українського націоналіста, хвилинною мовчанкою і апелем колишніх вояків українських армій — встановлено Друзів Героїв, членів ОУН і УПА, які віддали своє життя в боротьбі з окупантами України.

У другій частині — присутні відспівали американський і український гімни, а голова Відділу УККА інж. В. Янів вступним словом відкрив свято. Потім виступали: „Україна і її народ“ — архітектор о. В. Постпішил, О. Глушник, культи-

осв. реф. Б. Теребецький відчитав життєпис полк. Є. Коновалця та Головного От. С. Петлюри, а життєпис і його подвиги — слав. пам. проф. С. Бандери — прочитав студент Ратнірс Університету Ю. Глушик.

Вірші гарно декламували в спільній рецитації юні сумівщі П. Кушнір, М. Кіндженський і Р. Матлага.

„Думу про ген. хор. Романа Шухевича-Чупринку” ви-голосила сумівка О. Дитиняк. Доносячи голова 9 Відділу ООЧСУ І. Рачинський: з'ясував боротьбу і подвиги в 50-ліття існування ОУН, під проводом полковника Є. Коновалця та Проф. С. Бандери, як рівною розповів про боротьбу на рідних землях Української Повстанської Армії та її легендарного командира ген.-хор. Тараса Чу-

принку-Шухевича. Москва мусіла підписати тридержавний пакт з Польщею і Чехо-Словаччиною в боротьбі проти українського народу.

Друзі І. Кушнір та І. Васічко гарно уdekорували сцену: позередині великий Тризуб, а по боках революційні відзнаки з пропорами.

На закінчення вдалої академії гол. Відділу УККА В. Янів широ подякували усім членам і численно зібрали громаді.

Співом „Не пора, не пора” закінчено Академію.

Василь Матлага

З ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ

15-ті РІЧНІ ЗБОРИ 35-го ВІДДІЛУ ООЧСУ В АСТОРІЇ

Дня 14 квітня 1979 р. скликано Річні Збори членів 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії для звіту і вибору нової Управи.

Назагал Управа працювала гармонійно. На жаль, бібліотекар Василь Коваль вийшов, і те місце було вільне.

Відділ діяв у системі Організації УВФронту в Асторії, куди входять ще ОЖ ОЧСУ під головуванням подр. Марії Нестерчук та Осередок СУМА ім. Мих. Сороки, на чолі з ред. Ігорем Длябогою. За їх цири співпрацю з Відділом складають сердечну подяку. Відділ співпрацював з парохією УКЦеркви Чесного Хреста в Асторії, з обезпеченими відділами УНС, УБС, „Проявлення”, Літою Українців-виборців з Квінсу, з відділом Жіночої Допомогової Організації ім. Ольги Басараб, Асторійським Комітетом Поневолених Націй та всіма тими, хто хотів співпрацювати для добра української справи. Була також співпраця з Українськими Американськими Католицькими Ветеранами, з Американцями за Визволення Поневолених Націй тощо.

Відділ начислює 39 членів, з яких половина є активна учащають на імпрези ОУВФ, на сходини та платять членські вкладки.

Два представники нашого Відділу — Яр. Воловодюк та П. Бурник — були обрані членами Комітету для відзначення 50-річчя ОУН в Нью Йорку.

За звітовий рік Управа відбула 10 засідань Управи і Президії, ширших сходин і парадів ОУВФ в Асторії, пов'язаних із плянуванням і виконуванням статутом наложеної праці ООЧСУ. Секретар П. Бурник писав протоколи, повідомлення, малював афіші з панев. Ст. Гудою помножував безкоштовно наші листочки, роздавані під церквою в Асторії. Їм належить наша цири подяка.

Завдяки успішній організації Збірки Коляди на Український Визвольний Фонд друга Василь Наум, як також його помічників, вдалось зібрати з нашого терену поважну суму — понад 2,500 доларів.

Праця в Відділі велася в двох напрямках, зокрема на Внутрішньому українському відтинку:

Святочні ширші сходини з мистецько-музичною програмою, як Великоднє Свячене із святочним словом п-ї учительки Павліни Андрієнко-Данчук і виступом Ансамблю Бандуристів при Осер. СУМА ім. Михайла Сороки в Асторії під керівництвом інж. Ярослава Стакова. „День Українського Політичного В'язня”, з доповіддю голови ТУСМУ Андрія Прятки 11 червня 1978 р. Святочні Сходини для відзначення 37-ої Річниці Акту 30 червня 1941 р. у Львові з відчигтанням Акту подр. М. Нестерчуковою — головою ОЖ ОЧСУ в Асторії, доповіддю ред. Ігоря Длябоги — голови Осередку СУМА ім. Мих. Сороки в Асторії, виступом Юних бандуристів СУМА з Асторії та, — закінчився свято культурно-освітній реф. 35 Відд. ООЧСУ Вас. Наум. Святочні Сходини для вшанування Пам'яті Прорвідника ОУН сл. п. Степана Бандери й його дружини Ярослави 15 жовтня 1978 р., з доповіддю Романа Зварича, п-ї Марії Лозинської, участью гуртка бандуристів при СУМА в Асторії. Імпреза „Полк. Євген Коновалець”, в 40-річчя його трагічної смерті, із спомином старого емігранта Михайла Заровенного та Мар'яна Курочки, доповіддю про полк. Євгена Коновалця, його співробітника з Швейцарії ред. Ореста Питляря, виступом Школи Кобзарського Мистецтва при Осер. СУМА ім. Мих. Сороки під керівництвом Володимира Лехіцького (3-го грудня 1978 р.). Різдвяна Просфора улаштована ОУВФ в Асторії 28 січня 1979 р. з благословенням трапези парохом Укр. Кат. Парохії Чесного Хреста в Асторії о. Христифора Войтіни, ЧСВВ, словом ред. Ігоря Длябоги та виступом Школи Кобзарського Мистецтва при Осер. СУМА в Асторії.

Діяльність на зовнішнім відтинку:

Участь Відділу з пропорами на Оселі СУМА 2 липня 1978 р. у відзначенні Акту 30 червня 1941 р. у Львові.

Участь в парадах „Юкрайн Амерікан Ватер Ліг оф Квінс“ 4 травня 1978 р. Участь Відділу з пропорами у відзначенні Тижня Поневолених Націй 16 липня 1978 р. в Централ парку й маршем з П'ятої авеню. Участь, спільно

з Асторійським Комітетом Поневолених Націй, 23 липня 1978 р. під Статуєю Свободи (влаштовано д-р Валентиною Калининк, головою Американського Комітету за Визволення Поневолених Націй). Участь голови Відділу в Річних Зборах Американських Пrijятелів АБН — Український Відділ, 16 вересня 1978 р. в Нью Йорку. Участь Відділу з пропорами і членством у маніфестації за Деколонізацію ССРС під сов. місією, з приводу III СКВУ. Участь Відділу в Конференції Світового Українського Визвольного Фронту 21-22 листопада 1978 р. в Нью Йорку. Участь в Окружній Конференції Організацій УВФ та Народі Відділів ООЧСУ 31 березня та 1-го квітня 1979 р. — із звітуванням. Управа Відділу взяла участь в підписанні Проклямації Українського Дня на Квінсі Дональдом Р. Манесом, президентом лільниці Квінс 22 січня 1979 р. Голова написав в обороні Валентина Мороза за листи до сенаторів Джевіца й Мойнігена та радицій Джеральдін Ферарро з Квінсу. Відділ з пропорами взяв участь у Службі Божій в наміренні українського народу, в церкви Чесного Хреста з нагоди свята 22 січня 1979 р. Відділ взяв участь в зайнятій Панаході по Головному Командирів УПА ген. хор. Тарасові Чупринці-Шухевичі

чеві в березні 1979 р. Відділ замовив Службу Божу і Панаходу по померлих членах й членкіннях ОУВФ в Асторії 7 квітня 1979 р., на яку 35 Від. ООЧСУ прибув з пропорами. Відділ взяв участь в Святочнім Відзначенні 35-тиріччя АБН в Нью Йорку 7 квітня 1979 р., влаштованім Метрополітальним Відділом Американських приятелів АБН (ПАБНА). Голова 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії виступав з привітом на імпрезі ОЖ ОЧСУ в Асторії з нагоди Міжнародного Року Дитини 1979.

У Звітному часі Відділ придбав двох нових членів, зібрав на Писанку 92 дол., на Пресовий Фонд „Вісник“ ООЧСУ 130 дол., на Українських Інвалідів 15 дол., на прес. фонд „Шляху Перемоги“, „Гомуну України“, на СКВУ, УККА й інше. Відділ розпродав біля 30 примірників „Історії ООЧСУ“ та віддіслав відсotки від вкладок ГУ ОOЧСУ в сумі 175 дол.

Мені, як голові 35-го Відділу ОOЧСУ в Асторії, приемно подякувати за дружню співпрацю Відділові ОЖ ОЧСУ та Осер. СУМА ім. Мих. Сороки в Асторії, членам Управи 35-го Відділу ОOЧСУ в Асторії та всім членам ОУВФ.

Д-р Олександр Соколишин

РІЧНІ ЗБОРИ 9-го ВІДДІЛУ ООЧСУ В КАРТЕРЕТИ, Н. ДЖ.

Загальні Збори Відділу відбулись 6-го квітня 1979 р. в залі Укр.-Амер. Горожанського Клубу, де Відділ має приміщення. Збори відкрив голова, друг Іван Рачинський привітавши присутніх членів та гостей: від Відділу УККА п. Володимира Яківа, від СУА п-ї Розалії Теребецьку, від Клубу та СУМА. До президії обрано головою друга Івана Глушника, секретарем Івана Кушніра. По відчитанні протоколу з попередніх Зборів звіт здали: голова І. Глушник, секр. В. Матлага, фін. реф. М. Гідзік, за Контрольну комісію звітував Т. Дребогій, який запропонував увійти в абсолютну уступаючій Управі.

Голова й інші члени Управи проаналізували працю нашого Відділу за минулій рік. Було чимало недоліків, бо менше членів є заинтересовані громадською працею, часто не з'являються на сходини, щоб тільки уникнути праці. Однак завдяки горстці активних членів у громаді пророблено поважну роботу на українськім відтинку.

Відділ гармонійно працює з ін. організаціями, Церквами обох віросповідань та діє активно в системі УККА. Переprоваджує щороку з успіхом коляду на Визвольний Фонд України, збірку на Писанку й інші акції та кольпоражу. Вповні розчленений з Головною Управою за членські вкладки та наш журнал „Вісник“. З Відділу вислано поважне число листів в обороні укр. політичних в'язнів як В. Мороза, Ю. Шухевича й інших — до Президента, наших сенаторів, конгресменів, Об'єднаних Націй.

Відділ брав активну участь, організовано з молоддю, в маніфестаціях і демонстраціях, які відбувались в Нью Йорку і Нью Джерзі, бере щороку участь в місцевім етнічнім фестивалі нашого міста, а Сумівська танцювальна група часто виступає на американських фестивалях і це має

велике значення (часто можна прочитати в американській газеті про їхні виступи). ОOЧСУ докладає багато зусиль для існування Українознавчої Школи в нашій місцевості, дбає про свята: 22-го січня, Шевченківське свято, 30-го червня і т. д. Минулого року з ініціативи Відділу зорганізовано два автобуси (зайнявся Відд. СУА) на Сумівський здвиг в Елленвіллі для тих дітей і старших осіб, які може ще не бачили нашої просторії Сумівської Осели, — діти другого або третього покоління, тут народженого.

Вин'ялась коротка дискусія на ріжні теми. Голова УККА склав подяку Відділові за активну працю в нашій громаді, бо „наша невелика громада не змогла б жадної роботи провести без членів ОOЧСУ“.

Нову Управу Відділу вже вчетверте очолив друг Іван Рачинський. Крім голови, до нової Управи ввійшли: заст. гол. Іван Глушник, секр. Василь Матлага, фін. реф. Мирон Гідзік, куль.-освіт. Богдан Теребецький, орг. Осія Глушник, член Управи Іван Васічко. Контрольна Комісія: голова Іван Кушнір, члени Теодор Дребогій і Яків Турко. Закінчено збори співом „Не пора“.

По сходинах Відділ влаштував скромну перекуску, при якій ще довго члени продовжували товариську дискусію.

Василь Матлага, Секретар.

„Вставай, хто живий, в кого думка повстала!

Година для праці настала! . . .“

Леся Українка

АКАДЕМІЯ НАУК УССР ВИКОНУЄ КАГЕБІВСЬКУ РОБОТУ

Створено „Інститут соціальних і економічних проблем зарубіжних країн“

(УЦІС) У Києві створено „науковий“ інститут, що має „викривати підривну діяльність закордонних організацій українських буржуазних націоналістів та сіоністських центрів“. Так само цей інститут має вивчати „національні проблеми в зарубіжних країнах“, становище еміграції та боротьбу „трудящих против соціального та національного гноблення“. Інститут створено Президією Академії Наук УССР. Член-кореспондент Академії Наук УССР А. М. Шленпаков призначений тимчасово виконувати обов'язки директора Інституту соціальних і економічних проблем „зарубіжних“ країн.

Як бачимо з цілей, цей „науковий“ інститут має далеко не наукові завдання, які залюбки виконують органи КГБ. Ідеться ж про „викриття“ „підривної“ діяльності таких світових організацій чи інституцій, як ОУН, АБН, Державний Центр УНР, організацій Світового Визвольного Фронту, а в дальшій мірі СКВУ, КУК, УККА тощо. Отже ідеться про широко закроєну акцію дискредитації, провокації та підривної діяльності, скерованої проти усього українського суспільства у Вільному Світі та боротьби за визволення України з-під російської окупації. Уся кагебівська робота від тепер буде прикриватися „науковим“ плащком, а вибраним покриттям для кагебівської роботи осталася окупаційна Академія Наук УССР.

Така профанація науки підкresлює ще сильніше потребу дальшої підтримки та розвитку всенациональних центрів вільної української науки.

Можемо сподіватися, що за короткий час той „інститут“, з відповідним бюджетом, встановлятиме прямі стосунки з науковими інституціями ВільногоСвіту та інститутами, університетами, дослідчими центрами тощо. Останні, не знаючи про кагебівську природу „інституту“ та в інтересах „розрядки“, співпрацюватимуть з тим „інститутом“ і таким чином, самі не розуміючи, що роблять, можуть стати в деякій мірі пунктами перепачкування кагебівських диверсій та провокацій проти української спільноти у Вільному Світі.

Так само треба звернути увагу, що однією з цілей цього „інституту“ є вивчення „становища еміграції“. Таким чином „вивчення“ еміграції кагебівськими органами через амбасади СССР буде тепер поповнене

„науковим“ збиранням даних для тих же кагебівських цілей.

У завдання „інституту“ так само входить вивчення країн Близького Сходу та „викриття підривної діяльності сіоністських центрів“. Отже завданням „інституту“ є так само диверсія та провокативна діяльність проти жидівського населення ВільногоСвіту та проти країн Близького Сходу.

ЧЕРГОВА ПОЛІТИЧНА АНЕКДОТА . . .

У „Свободі“ з 28. 3. 1979 р. була вістка „У Торонтонському університеті відбувся успішний панель“ (П. Яцика), на тему „Вплив науки на політику“. Панелістами були молоді науковці з Гарварду, однак — „вершком панелю був виступ д-ра Мирона Куропася, заступника головного предсідника УНСоюзу з Чікаго“ (пей новий „науковець“ — учитель середньої школи — не має нічого спільного з Гарвардом).

Далі сказано: „Д-р М. Куропась з питомою йому легкістю й гумором вказав не на історичний, але гістеричний підхід українців до деяких справ“ (Яких?). Він поставив за зразок вірмен у Америці, які „мають катедри вірменських студій... Вірмени спокійно, без зайвого шуму, спроваджують найбільше своїх людей (по жидах) із СССР“.

Очевидно, д-р М. Куропась вважає, що завданням української національної політики є якнайбільше вивезти українців з України до Америки...

„Свобода“, тоді за редакція відомого вже з „Хрестомафії ХХ“ Є. Федоренка, скромовкою зазначила, що не все на тім панелі було так „гладко“ бо: „Були особи, які висловювали критичні думки до книжки д-ра Магочі та неправильні й невияснені терміни д-ра Когута на Курсах Українознавства в Гарварді“...

А потім іде чергова Гарвардська анекдота. Отже, читаємо чорним по білому: „Приємно було почути від молодих науковців, д-ра Сливоцького і д-ра Синіна, що вони вперше зустріли розумного політика українського походження д-ра Мирона Куропася“... — каже дописувач і за ним „Свобода“.

Не дурно ж живе серед українського народу приказка: „Хвали мене, моя губо, бо я тебе роздеру!“

Н. Н.

З НОВИХ ВИДАНЬ**ЦІННЕ АНАЛІТИЧНЕ ВИДАННЯ ОЧСУ**

**Д-р Михайло Кушнір — „ССР у вири перемін“, Народний Університет
Випуск І-й, стор. 32, Нью Йорк, 1979 р.**

„ЗСА, як і московська советська імперія, стоять напередодні великих устроєво-суспільних змін“, такими словами розпочинається ця надзвичайно важлива невелика брошура, яка в політичній історії займе тривале місце.

Автор, видатний письменник-філософ, мистець мистецтвознавець, промінентний діяч ОУВФронту д-р Михайло Кушнір аналізує причини криз як в ЗСА, так і в ССР, показуючи, що вони мають цілковито різне підґрунття, але ведуть до найбільшої кризи ХХ століття.

Московсько-большевицька імперія не зможе поступатись територіями, хоча інші могли: Англія, залишивши Індію, залишилась Англією; ССР, залишивши Україну та ін. поневолені народи, включно з сателітами — „зазнав би ідеологічно-політичної поразки, з якої правдоподібно ніколи не піднявся б“. Тому „на вулицях Будапешту москалі боролись за власну шкіру — за позицію Москви в комуністичному світі“. Комунізм для Росії — фундамент для втримання імперії, але комуністичне вчення скрахувало, а від 1948 р. націоналізм став головною проблемою Сов. Союзу.

Автор переконливо доводить, що націоналізм став наймогутнішою силою ХХ століття, і його розвитку сприяють багато факторів, у тому й самі „суперпотуги“: ССР, ЗСА і значною мірою червоний Китай. Націоналізм у Росії обернувся у великорадянський шовінізм. За Сталіна ще дехто на Заході ідентифікував російський націоналізм із „пролетарським інтернаціоналізмом“. Нині навіть компартії Заходу втікають від червоної Росії.

Автор стверджує, що народи Азії, Африки та Півд. Америки тужать „не за комунізмом, а за свободою і незалежністю“. Американська глобальна політика далі не хоче добачати прагнення до незалежності і державності кожного народу, тому часто спихає окремі народи в орбіту советської політики. Це проблема, якою має зайнятись вільна українська наука, постачаючи американським політикам відповідні матеріали.

„Не можна бути антиколоніальним в Африці і про-

колоніальним у Східній Європі“, — пише д-р М. Кушнір, попереджуючи Росію, що „у поколоніальній добі, в яку вступає світ, немає іншого шляху до розладування національної проблеми, як тільки спільноти вільних і незалежних народів“. „Національна проблема... — нагробний камінь кожної імперії“. Москалі вигадали детанд-роздрядку, щоб, виграючи час, перетворювати поневолені народи в „советський“, себто російський. Це стара царська політика, яка, однак, не врятувала царської Росії в 1917 р.

Автор зазначає, що прийшов час на корінну переорганізацію світу, бо „свобода має бути для всіх, а не тільки для атомових продуцентів“. Тому „Америка повинна вести політику визволення в союзах з місцевими уярмленими народами“.

На відміну від деяких ін. праць д-ра М. Кушніра, ця написана простою, доступною навіть для середнього читача мовою.

Лекому з українських політиків з-поза табору Українського Визвольного Фронту важко збагнути, чому саме треба виступати проти накиненої ССР американцям політики „коекзистенції“. На стор. 23 цієї праці читаємо: „Америка, а з нею й увесь вільний світ, можуть стати в обличчі жахливої загрози: коли москалі будуть стабілізуватися (у це поняття включене й російщення не-росіян, — ЛП), то вже це може бути прогрою Америки. Ось чому політика гамування Росії ..., навіть стовідсотково виконана, є формулою совєтської перемоги“. А тому — тільки „політика визволення є єдиним засобом проти світової совєтської перемоги. Американці, англійці й ін. вільні народи не повинні уявляти собі, що визволення поневолених Москвою народів є мильсердям... — гра йде за їхню власну голову“.

Але і сам ССР йде з усім розмахом до нових і нових внутрічніх криз, які врешті-решт доведуть до революційного типу перемін у Середньо-східній Європі, що буде рівнозначне з розкладом ССР.

ЗСА могли б пришвидчити процес розвалу Советського Союзу, і то в ім'я власної безпеки та всього Західного світу.

Вважаємо, що аналітичну працю д-ра Михайла

Кушніра „СССР у вирі перемін“ треба б якнайшвидше перекласти на англійську та ін. головніші мови світу і через мережу ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, АБН, ПАБНА та ін. Організації Українського Визвольного Фронту розповсюджувати по світі. Ця праця повинна дійти і до пещених рук американського чи ін. дипломата, і до зашкрабулих чесних рук американського та ін. робітників, і до релігійних провідників та й не лише християнських.

Леонід Полтава

ТРОХИ „ГУМОРУ“

Степан Підкова

,Голос Америки“

Жіночий голос: — Увага! Говорить Нью Йорк. Слухайте „Голос Америки“ українською мовою. Сьогодні ви почуете пригоди нашого спеціального коментатора — „Календар історичних подій“ та про перекладачів-товарищів. Лише сьогодні ви почуете справжні інформації — добре чи зле, але правдиві. Перед мікрофоном наш коментатор. Увага! Коментатор розкрив рота...

Чути приємний, „бархатний“ голос:

— К, кх!.. Доброго здоров'я, вельмимучені радіомученики „Голосу Америки“! Іду я оце по Нью Йорку й чую, що тут навіть по-англійськи говорять... Отож перестрів перехожого й питаю:

— Де тут „Голос Америки“?

„Американець“ чомусь безнадійно махнув рукою і відповідає по-нашому:

— А-а... „Голос Америки“? Ідіть ви вайтер цією стріт, потім заверніть у рекс стріт, потім у лінкс, а там такий великий будинок.

Подякував я йому красенько і, натискаючи на свої „двоциліндрові“, пішов далі. Іду й „Камель“ курю собі. Докурив до половини цигарку, потім пригасив пальцями бичка і за звичкою поклав до кишені. Думаю: „Придається, не буржуй, щоб такими „бичками“ розкидатися!“

Іду... Коли це — зирк назад, а за мною чомусь поліцай поспішає. Я ходу — він за мною. Я бігом — він у рись. Я тоді в гальоп... Аж дим за мною стовпом знявся. Навряд, щоб він мене наздогнав. Але, як на нещастя, впоперек вулиця простяглася

і автомашин повнісъко. Зупинився я і думаю: „Що робити?“ Коли це поліцай захекався, прискочив до мене і скидаючи з голови каску промовив:

— Містер! Якого ви дідька втікали? Чи ви гадаєте, що я для вас пожежну команду буду викликати? У вас у кишенні щось загорілось.

Глянув я на свій піджак — мати моя рідна! Ліва пола є, а правої немає! І „Камел“ у кишенню поклав, а пачки немає. А до того ще й моя пола далі тліє.

Тут людей сила назбігалося: фотoreporterji обступили й фотографують в анфас і в профіль. Підвевли мене під сусідній кран, охристили свячену водою і я погас. Але „західня зона“ моого тіла, по якій у демократичних державах заборонено бити різками, — світить, як „лямпочка Ілліча“... Що робити? І фотoreporterji затворами клаптають. Просто жучи — міжнародній скандал! А тут іще якийсь сукін син виліз на стовп і кричить:

— Містери й містерші! Щойно ви побачили, як людина трохи не згоріла від „Камеля“! Він навіть „бички“ не викидав! Купуйте „Камель“ лише в наших крамницях!

І що ви думаете? Люди кинулися купувати „Камель“, а до мене підійшов той самий промовець і каже:

— Містер, тсенк-ю! Ми вас використали для реклами. Ходіть, я вам куплю новий костюм.

Пішов я. А за півгодини виходжу з крамниці — і сам себе не пізнаю: костюм на мені такий, що й Хрущову не снівся! Сорочка така, що на родіні і після двадцятої п'ятирічки не мав би! А черевики! Глянув я на себе в чуже вікно і думаю: чи це я, чи ні.

Коли це дивлюся на будинок, а воно — „Голос Америки“. Заходжу я туди й питаю:

— Де тут українська редакція?

— Зайдіть, будь ласка, в сусідні двері.

Іду. Двері. А на дверях надпис: „Календарь історических событий“.

„Ага, — думаю, — це ж звідси і про Грішку Распутіна інформували! Постукав я в „календар“, а потім відчиняю „історическі события“, дивлюсь — позгинались за столами чоловіки, жінки. Зняв я капелюха й гукаю:

— Добрий день!

— Здрасте!..

Мені почулося „трасця“, і здалося, неначе мене хто окропом ошпарив: в російському відділі по-українській

їнському відповіли, а в українському навпаки. А може я недочув? І знову гукаю:

— Добрий день!

— Здрасце!

— Пробачте, тут українська редакція?

— Здесь.

— Здесь чи тут?

— А какая разніца? Ви що хателі?

— Я „хател“ у справі українських радіопередач. З Європи прибув.

— Ах, так! Прошу пана, сідайте. Дуже приємно. Ну, як там за нас відгукуються? Добре?

— Ох і добре! — відповів я. — Хіба вам „здесь“ не гикається?

Поговорили ми трохи, а потім я питав:

— Чи ви не приймете одну статтю про московський комунізм на Україні?

— А ви не сепаратист? — питав один.

— Ні, я за фахом тесляр. Правда, колись і на сепараторі в бавера молоко віяв. А ви потребуєте сепаристів?

У видавництві „Шлях Перемоги“ з'явилася цінна книжка-антологія:

„ПОЕЗІЯ З-ЗА КОЛЮЧИХ ДРОТІВ“

(СЛОВО РЕПРЕСОВАНИХ МОСКОВОЮ УКРАЇНСЬКИХ ПОЕТИВ)

У книжці зібрано добірки в'язничних, концтабірних та психотюремних віршів 14 поетів з покоління Нескорених: В. Стус, Е. Сверстюк, В. Мороз, С. Караванський, І. Світличний, З. Красівський, О. Різників, М. Осадчий, О. Невідомий, С. Шабатура, М. Луцик, М. Масютко, І. Сеник. Про кожного поета написано життєписний нарис і від майже кожного поміщено світлину. В кінці книжки додано життєписи П. Заливахи й А. Горської, авторів київського вітражу Шевченка.

Книжка, в твердій обкладинці жовтого й бронзового кольорів, з відображенням вітражу П. Заливахи „Пролог“, коштує 20 нм., 10 американських доларів, 5 фунтів стерлінгів або рівновартість 20 нм. Її можна замовляти в видавництві „Шлях Перемоги“.

— Та ні, це ми так... А статтю краще віддайте до російського відділу, нехай проглянуть. Ми тут ліше...

— Що „лише“? — допитуюсь я.

— Ми тут лише перекладаємо.

— Та ні — озвався інший, — міняємося, як рівні з рівними: або вони пишуть, а ми перекладаємо. або навпаки — ми перекладаємо, а вони пишуть.

— Ах, так! То побажаю вам успіхів у перекладах. До побачення, вельмимучені радіомученики „Голосу Америки“!

На цьому російські радіопередачі вигляді українських перекладів кінчують.

ВІД РЕД.: Гумореска взята із збірки „Жарти жартами“ Степана Підкови, вид. 1977 року.

Як зачуваємо, жінка в „Голосі Америки“ сталася така, що тепер більше перекладають на українську мову . . . з англійської. Як казали на Україні: „Не вмер Данило, так болячка задавила“!

ЦІО НІШУТЬ ІНШІ

ПРО „ПОДВІЙНІ СТАНДАРТИ“

Опортунізм та безхребетність, мотивовані грошима інтересом, торонтського „Вільного Слова“ загально відомі. Але дивуємося, що орган „націоналістичного“ середовища „Новий Шлях“ також дозволив собі помістити цілосторінкове оголошення подорожнього агентства, яке є представником советського „Інтуриста“ в Канаді. Таке оголошення помістила також „Наша мета“, орган Торонтської епархії УКЦ.

Журнал „Нові дні“, новоспечений орган „демократичного“ руху, докотився до того, що в одному виданні на передній обкладинці помістив знімку скульптури Симона Петлюри, а на задній обкладинці — оголошення „прогресивної“ книгарні „Українська книга“, яка є головним кольпортером комунісів-советських видань та пропаганди нашого ворога в Канаді.

Коли українська громада хоче мати претенсії до канадських підприємств, до політиків і уряду щодо більше рішучого становища до московських народовбивців, то треба запевнити, щоби сама українська спільнота стояла на принципових позиціях і щоби засудила різні „подвійні стандарти“, які проявляються, на жаль, і серед нашої громади.

(За „Гомоном України“ ч. 12, 1979).

ЗАКЛИКАВ ЗВІЛЬНІТИ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ У ССР

З Лондону інформували, що Архієпископ Кентерберійський у своєму Велікодному Посланні закликає керівництво Советського Союзу та інших комуністичних країн якнайскоріше звільнити всіх політичних в'язнів із тюрем і концентраційних таборів. Він назавв ССР і країн-сателіті „диктаторськими режимами“.

* * *

Леонід Полтава

ЕПІГРАМИ

ГАРВАРДСЬКОМУ АЛТАЄЗНАВЦЕВІ

(Байка для дітей)

Впав із гарвардських вершин
Дрібен гвинтик від машин
І почав людей повчати:
— „Треба „Хельсинкі“ писати,
Треба „малпа“, треба „Гава“,
Треба „кофе“, а не „кава“...

Та сказав на те Івась:
— Я йду в „клясу“, а не в „КЛАС“,
Краще приказки держись:

НЕ ПИРІГ — НЕ ПИРОЖИСЬ!

БАЛЯДА ПРО ОСТЮЧКА — (літературознавця)

Костюк — Остюк — Подон — По-Остючина,
Попо — Подо — Полод — Подон — Пот — Ляк...
Чи це багряна іскра, чи жарина? —
Але чомусь не світиться ніяк...

Ховалася за тим якась личина.
Шукали ми Словесних болячок
І думали: то дійсно Остючина,
Але воно насправді — остючик...

ПРО ОДНУ ..ХРЕСТОМАФІЮ“

(Співати по змозі на нуту „Ой, горе тій чайці“)

Понуро, понуро в Нью Йорку блука
Безрадна Рада (Шкільна!) УКАКА.

Вже мафії різні на світі були,
А ці ось — узули усіх в постоли:

Один намалярив, другий нафе-дорив,
Де чорне — там біле, де діри — там гори...

Шукайте ж — багряно! — нового плеча,
Додайте ще й підпис Івана Драка!

НА „ЗМІНУ“ РЕДАКТОРІВ У „СВОБОДІ“, 1979

Привіт журналістичний шлем
Тому, хто став подвійним тоном:
Удома зветься Василем,
Але в Редакції — Антоном!..

Червень 1979, Нью Йорк.

ТРОХИ ГУМОРУ

У їдалині

— Це не суп, а якась вода!
— Не якась, а кип'ячена!

* * *

Жінка: Як ми відзначимо день срібного весілля?

Чоловік: Може, хвилиною мовчання.

* * *

— Альо! З'єднайте мене з моєю дружиною.
— Який номер?
— Що ви гадаєте, що я турок і мої дружини по-
нумеровані...

* * *

— Скільки років тобі, Івасю?
— П'ять.
— Ти ще не вищий моєї парасольки.
— А скільки років вашій парасольці?

ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ НАШ ЖУРНАЛ?
ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЙОГО ВАШИМ
БЛИЗЬКИМ!

УКРАЇНА В БОРОТЬБІ — НАШ ОБОВ'ЯЗОК
ЇЙ ДОПОМАГАТИ!
ЖЕРТВУЙМО НА ДОПОМОГУ ТИМ,
ЩО ЖЕРТВУЮТЬ УСЕ!
ЖЕРТВУЙМО НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ПЕВНІСТЬ“

Security Savings and Loan Assn.

ГОЛОВНІ БЮРА:

936 N. Western Avenue
Chicago, Ill. 60622
312-772-4500

ФІЛІЯ:

2166 Plum Grove Road
Rolling Meadows, Ill. 60008
312-991-9393

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

Понеділок 9 — 3 по пол. 9:30 — 6 веч.
Вівторок 9 — 7 веч. 9:30 — 4 по пол.

У середу — зачинено

Четвер 9 — 3 по пол. 9:30 — 4 по пол.
П'ятниця 9 — 7 веч. 9:30 — 8 веч.
Субота 9 — 1 по пол. 9:30 — 12:30 по пол.

- Платимо найвищі відсотки, дозволені законом, на всіх родах ощадностей, нараховувані щоденно й виплачувані квартально.
- В „Певності“ одержуєте відсотки від відсотків.
- Сертифікати 5 $\frac{3}{4}$ % — 8%, залежно від часу й суми, на які їх вкладається.
- „Певність“ дає повну фінансову обслугу, на яку дозволяє закон.
- Богнетривалі скриньки для перевозування цінних речей.
- Простора площа для паркування авт.

ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ „ПЕВНІСТЬ“ — НАЙБІЛЬШІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.
ВСІ ЩАДНИЧІ КОНТА ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО ВИСОТИ 40 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.**

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ
КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІЯЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичодавця
забезпечене.

Приймає ощадності і платить 6 $\frac{1}{2}$ % дивіденди
Безплатне забезпечення ощадностей
Безплатне життєве забезпечення
до 2,000 дол.

Адреса:

SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703
Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“БУДУЧНІСТЬ”

У ДЕТРОЙТІ

СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗА-
ЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІІ,
ШПИТАЛЫ І РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5 $\frac{1}{4}$ %
ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.
Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT
4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.: 843-5411